

יידישע פֿאָלקס־שטיממע

אַרנאַן פֿיר דיא אינטערעססען דעם יידישען פֿאָלקעס.

ערשיינט אַם 5. 15. אונד 25. יעדעס מאָנאָט.

אנגאָנסען ווערען מיט 50 העללער פער צוויימאל געשפאל- מענע פעמיטצילע בע- רעכענט. ביילאָגען נאָך איבער- איינקאָמען. בריעפֿע אונד געלרוענ- דונגען זינד צו ריכטען אָן דיא Redaction der Jüdischen Volksstimme Krakau, Grodgasse 62.

פֿראַנמערציאָן: אים אינלאַנדע: גאַנציאַהריג — 8. קראַנען 1/2 יאַהריג — 4. " 1/4 יאַהריג — 2.50 אים אויסלאַנדע: גאַנציאַהריג — 10. פֿראַנק " 1/2 יאַהריג — 5. " 1/4 יאַהריג — 3. פֿעראַיינע, קולטוסגעמיינ- דען אונד קאַרפּאָראַציאָנען אום 1/3 בילליגער.

מאַטטאָ: פֿאָלקס־שטימע איזט גאַטטעס־שטימע!

Krakau, 5. Februar 1899. | העראויסגעבער אונד רעדאַקטער: י. קרעפּפּעל. | קראַקויא, כ"ה שבט תרנ"ט.

זעלטענהייט איזט, וואוּרדע ער אַללגעמיין, דער ווייסע ראַבע גענאַנט.

נון האָט זיך אויך דיעזער ווייסע ראַבע אין דער שוואַרצע טסטען פֿאַרבע געצייגט. ער האָט נור זאָלאַנע ווייסע געשיללערט, אַלס זיין פּערוואַנליכעס אינטערעסעסע עס ערהיישמע. קוים אַנדערשע זיך דיא סי- טואַציאָן, דא ערשיינט אונד דער ראַבע אין דער קראַס- סעסטען שוואַרצע אונד וויר פֿערנעהמען דאָ געקראַצע זיינעס נאָך יודענבלוט, אָדער ריכטיגער יודענגעלד שנוי- פֿענדען שנאַכעלס. . .

שטשעפּאַנאָוסקי, דיעזער, עוויגע מיניסטער- קאַנדידאַט, האָט, נאַכדעם ער דעם אונדאַנקבאַרען פֿאַלענ- קלוב, דער איהם ניכט צום מיניסטערשטוהל פֿערהאַלף, דען ריקקען געקעהרט, דיא העראויסגאַבע דעם אין לעמבערג ערשיינענדען טאַנבלאַטטעס, סלאָוואַ פֿאַלסקיע איבערנאַמען. אויך דיעזעס בלאַטט וואַר איין „ווייסער ראַבע“, דען עס וואַר אונטער דען פֿאַלנישען טאַנעסבלאַט- טערן דאָ איינציגע, דאָ זיך יודענפֿריינדליך דעקלאַרירטע. אין דען לעטצטען טאַנען נון וואַר עס אים, סלאָוואַ פֿאַלסקיע“ צו לעזען, דאַס דיעזעס בלאַטט זיינע ביזעהרעניע ליבעראַלע האַלטונג אויפֿגעבע אונד דאָ פֿראַגראַמס דעם „אַנטיסעמיטיזמוס דער טהאַט“ אַננעהמע. . .

„נאַטט בעהיטע אונד פֿאַר אונזערען פֿריינדען“ קאַננען דיא יודען גאַליציענס רופֿען. שטשעפּאַנאָוסקי אַלס פֿריינד וואַר אונד פֿיעל געפֿאַהרליכער אַלס פֿיינד. יעטצט, דאָ ער אָפֿען פֿאַרבע בעקעננט האַבע, קאַנן ער אונד קיינען שאַ- דען מעהר צופֿיגען. ווען דער אַנטיסעמיטישע בלאַטטער- וואַלד אום איין בלאַטט בערייכערט ווירד, דאָ יאַנט אונד קיינען שרעקען מעהר איין; וויר זינד דאַמיט בערייטס געוואָהנט. אונד ווען צו דען רעוואַקאָוויטש, מערוואַ- וויטש, עהרענבערג אונד קאַנזאַרטען נאָך איין שטשעפּאַ- נאָוסקי הינצוקאָממט — דאָ לאַססט אונד גאַנץ קאַלט.

אינטערעסאַנט אַבער איזט דיא אורזאַכע דיעזעס שטשעפּאַנאָוסקי'שען שטימונגסוועכעלס. אין לעטצטערער צייט זינד אין גאַליציען געריכטע פֿערברייטעט וואַרדען, דאַס דיא גאַליצישע שפּאַרקאַסע גראַסע פֿערלוסטע ער- ליטטען האַבע אונד דיא בייא דערוועלכען איינגעלענטען

שטשעפּאַנאָוסקי — דער ווייסע ראַבע.

היינריך היינע ערצאַהלט אין זיינען געשטאַנדיג- סען פֿאַן איינעם אַפֿריקאַנישען מאַהרען-קאַניג, דער זיך פֿאַן איינעם צופֿאַלליג אין זיין רייך געקאַממענען אייראַ- פֿאַאישען מאַלער פֿאַרטראַטירען ליעסס. דער מאַלער בע- מערקטע וואַהרענד זיינער אַרבייט, דאַס דער קאַניג זעהר נערוואַ איזט אונד וויעדערהאַלט אונרוהיג אויף דאָ בילד בליקטע. ער ערקונדיגטע זיך אום דען גרונד דיעזער אונרוהע אונד דאָ פֿראַגטע דיא שוואַרצע מאַיעכטאַט: גינגע עס ניכט אָן, דאַס ער אויף דעם בילדע אַלס ווייסע געמאַלען ווערדע?

עס ליעגט פֿיעל וואַהרהייט אין דיעזער אַנעקדאָטע. יעדער שוואַרצע מאַכטע זאָ גערנע אַלס ווייסע ערשיינען, דיא גראַססטע ניעדערטראַכט מאַכטע זיך איין מאַנטעלכען דער גערעכטיגקייט אומהיללען — אַכער עכענזאָ וואַהר איזט עס, דאַס דער מאַהר שוואַרץ בלייבען מוסס, אונד ווען ער אויך איין קאַניג איזט; מאַג ער זיך נאָך זאָ שמינקען — דיא שוואַרצע הויטפֿאַרבע קאַממט איממער צום פֿאַרשיין. היהפּוך כּושי עורו?

דיעזע וואַהרהייט האַבען דיא יודען גאַליציענס אין דען לעטצטען טאַנען וויעדער איינמאַל ערפֿאַהרען; זיא האַבען וויעדער איינמאַל איינען עקלאַטאַנטען בעווייז פֿאַן דער פֿערלאַססליכקייט איהרער „פֿאַלנישען פֿריינדע“ ער- האַלטען, דער געאיינגעט איזט, אויך דען בלינדעסטען דיא אויגען צו אָפֿפֿען.

דער עהעמאַליגע רייכסראַטהס- אונד נונמעהריגע לאַנד- טאַנכאַכע אַרדנעטע סטאַניסלויס שטשעפּאַנאָוסקי גאַלט איממער אַלס „יודענפֿריינד“ — נאַטירליך אויך אַלס „יודענקעכט“, וויא דיא אַנטיסעמיטען יעדען ניכטאַנטיסע- מיטען נענגען. אים רייכסראַטהע, אין אָפֿפֿענטליכען פֿער- זאַממלונגען, אין דער פרעסע אונד אין זיינען שריפֿטען איזט ער וויעדערהאַלט אַלס פֿערטהידיגער דער יודען אויפֿגעטרעטען, ער ליעסס זיך אין וואַהלבעצירקען מיט יידישען מאַיאָריטאַטען אין דען רייכסראַטה אונד לאַנדטאַג וואַהלען, פֿערקעהרטע פֿיעל אין יידישען קרייזען אונד שטאַנד איבערהויפּט מיט דען יודען אויף כּעסטעס פֿוססע. דאָ דיעס אונטער דען פֿאַלנישען אַכגעאַרדנעטען איינע

Zydowski

קלינגענדעם שפיעל אינס פיינדליכע לאגער איבערגעהען.
מאָנען זיא דאָרויס דיא נאָטהווענדיג זיך ערגעבענדען קאָג-
סעקווענצען ציעהען.

איינעס מאַכטען וויר נאָך היער בעמערקען. עס
וואָרע צו וויגשען, דאָס דיא יודען, דורך דיעזע פּאָר-
נאָנגע געוויסציגט, איהרע אויפמערקזאמקייט נון מעהר
אַלס ביוהער דען יידישען באַנקען צואווענדען. אין דער
שפאַרקאָססע האַכען דיא יודען זעהר וועניג קרעדיט בע-
קאַממען; דיא פּאָנדס דערוועלבען מוססטען פּיר דיא
שטשעפּאָנאָווסקי'ס אונד קאָנזאַרטען בערייטנעהאַלטען
ווערדען. איהרע איינלאַגען האַכען דיא יודען דעננאָך
גראָססטענטהיילס דער שפאַרקאָססע צוגעפּיהרט, וואָהרענד
דיא יידישען באַנקען אונטער געלדמאַנגעל צו ליידען האַט-
טען. מאָנע עס נון אַנדערס ווערדען. וויר מיינען דאָמיט
ניכט, דיא שטשעפּאָנאָווסקי'שע מעטהאָדע אויפצוצעהמען
אונד דען באַיקאַטט דער שפאַרקאָססע צו פרעדיגען;
ניכטס ליעגט אונז פּערנער אַלס דאָז. אכער דאָס אויך
איין טהייל דער יידישען שפאַראיינלאַגען דען יידישען
קרעדיטאינסטיטוטען צוגעווענדעט ווערדען זאָלל, דאָז צו
פּערלאַנגען איזט ניכט בלאָס אונזער גוטעס רעכט, זאָנדרען
אויך אונזערע פּאָליכט.

וואַכענשוואַ

אין בריססעל טריטט דעמנאָכט דיא פּאָס צאָר
איינבערויפּענע אַבריסטונגס קאָנפּערענץ צוזאַממען.
אַללע מאַכטע ערקלאָרטען זיך מיט ענטהוויאָסמוס
בערייט, אָן דערוועלבען טהיילצוגעהמען. אונד דאָך זינד
אַללע בעשטרעבט, נאָך אים לעמטצען מאַמענטע איהרע
מיליטאַרמאַכט צו פּערשטאַרקען. יא, דער „עוויגע פּריעדע“
איזט איין זעהר שאַנעס אידעאַל — אכער דער זעלכסטער-
האַלטונגסמריעב ערפּאָרדערט עס, פּיר אַללע פּאָללע גע-
ריסטעט צו זיין.

*

אין בערלין קאָס דיא אַנגעלעגענהייט דער ניכטצו-
לאַססונג פּאָן יידישען לעהרערינגען צום לעהראַמטע אין
דייטשלאַנד צור שפּראַכע. דער אונטערריכטס-מיניסטער —
אַדער ריכטיגער: „דער מיניסטער דעס גייסטעס“, וויא
איהן אַכנעאַרדנעטער ריכטער נאַנטע — צאָללע אין
זיינער רעדע דען יידישען לעהרערינגען דאָז פּאָללסטע לאָב,
ערקלאָרטע יעדאָך אין איינעס אַטהעס, דאָס דיא צושטאַנדע,
איכער דיא געקלאַנט וואָרדע, ניכט אַכנעאַנדערט ווערדען
קאַנגען. יא, דיא יידישען לעהרערינגען פּערדיענען אין
יעדער בעציעהונג דאָז פּאָללסטע לאָב, דאָז געזעטץ גע-
וואָהרט איהנען אויך דען צוטריטט צו אַללען לעהראַמ-
טערן — אכער זיא זינד יידינגען אונד מיססען צוריקק-
געזעמט ווערדען.

*

אין פּראַנקרייך פּערדאַכטיגטע דער פּראָזידענט
דעס קאַססאַציאָנסהאַפּעס אייניגע ראַטהע דעסזעלבען,
גענען וועלכע איינע אונטערזוכונג איינגעלייטעט ווירד. דער
יוסטיצמיניסטער ערקלאָרטע אין דער קאַממער, דאָס דאָז
ערנעכניס דער אונטערזוכונג אין קיינער ווייזע פּיר דיא
בעטרעפּענדען ראַטהע נאַכטהייליג איזט, אונד דעננאָך
אונטערברייטעט ער איינע פּאַרלאַגע, וואָנאָך דאָז רעווי-
זיאָנספּערפּאָהרען דעס דרייפּוס-פּראָצעססעס דער שטראַפּ-
קאַממער אַכנענאַממען אונד דען פּעראייניגטען קאַממערן דעס

געלדער ניכט זיכער זייען. דיא איינלעגער בעגאַנגען נון
דיא שפאַרקאָססע צו שטירמען, איהרע איינלאַגען צוריקק-
פּערלאַנגענד. דיא פרעססע, דיא האַכסטען לאַנדעסבעהאַר-
דען פּערזוכטען, בערוהיגענד איינצואוויקען, דאָך אָהנע
ערפּאָלג, דער אַנשטורם וואָר אימער גראָססער. דאָ מוסס-
טע איינע אונטערזוכונג איינגעלייטעט ווערדען אונד עס
שטעללמע זיך העראַויס, דאָס אין דער טהאַט דיא העררען
שטשעפּאָנאָווסקי, וואָלסקי אונד אודרזעוואָלסקי דער
שפאַרקאָססע צירקא 5 מיליאָגען שולדען, פּיר וועלכע
קיינע זיכערע דעקונג פּאַרהאַנדען איזט. צוואָר ווירד
בעהויפטעט, דאָס דיעזער בעטראַג, ווענן ער ווירקליך אונ-
איינבריינגליך זיין זאָללעט, פּאָס רעזערוועפּאָנד געדעקט
ווערדען ווירד. אכער דיא איינלעגער וואָללען זיך ניכט
בערוהיגען לאַססען אונד בעהאַררען דאָרויף, דאָס איהנען
דיא איינלאַגען אויסגעפּאָלגט ווערדען.

איינע גראָססע אַנצאַהל דער איינלעגער בעשטעהט
נון אויס יודען. דאָ וואָר עס דעס העררן שטשעפּאָנאָווסקי
לייכט, איינע „זינדענבאַקק“ צו פּינדען, דיא יודען וואָללען
דיא שפאַרקאָססע צו גרונדע ריכטען — דאָז וואָר זיינע
פּאַראַללע, אום דיא אויפּעמערקזאמקייט דער אַפּפּענטליכען
מיינונג פּאָן זיינער פּערזאָן אַב-אונד אויף דיא יודען צו
לענקען. אויססערדעס בעווייבט זיך יעמזט איינע אַנצאַהל
הערפּאַרראַגענדער מאַנגער אום דיא קאַנצעססיאָן צור גרי-
דונג איינער אַקציענבאַנק אין לעמבערג, אונד צוואָר דיא
העררען: גראַף יוליאַוס בעלסקי, גראַף יוליאַוס טאַרנאָוו-
סקי, גראַף יאַן שטאַדניצקי, אַכנעאַרדנעטער דר. ביק,
אַכנעאַרדנעטער דר. דולענבאַ אונד אַנדערע. דער עהרענ-
ווערטע הערר שטשעפּאָנאָווסקי בענימט נון דען אום-
שטאַנד, דאָס אונטער דען קאַנצעססיאָנס-בעווערבערן זיך
אויך איין יודע בעפּינדעט, אין דער ווייזע אויסצוביי-
טען, דאָס עס זיך היער אום איינען שטרייך דער יודען
געגען דיא שפאַרקאָססע האַנדעלט; דאָ דיא יודען
פּיר דיעזע נייע באַנק זיך איינע קליענטעל פּערשאַפּען
וואָללען, פּערברייטען זיא פּאַלשע געריכטע איכער דיא
שפאַרקאָססע, אום דיעזעלכע צו גרונדע צו ריכטען.

זאָ ווייט געהען דיא שלוספּאַלגערונגען שטשעפּאָ-
נאָווסקי'ס. דיא יודען וואָרען עס אַלזא, וועלכע איהם אונד
זיינען קאַנזאַרטען זאָפּיעל געלד אום דעס פּאָנדס דער
שפאַרקאָססע צור פּערפּינגונג געשטעללט האַכען?! דאָז איזט
אין געוויסעס זינגע וואָהר, דענן איין גראָססער טהייל
דער איינלעגער דער שפאַרקאָססע רעקרוטירט זיך אויס
יודען. זאָלאַנגע דיעזע נון רוהיג צוואַהען, וויא איהר זעהר
אַפּט שווער ערוואָרבענעס געלד אָן דעס גראָססען „יודענ-
פּריינד“ שטשעפּאָנאָווסקי אָהנע ווייטערעס אַכנעגעבען ווירד,
וואָר ער איהנען גוטפּריינד אונד ליעסס זיך זאָנאַר „יודענ-
קנעכט“ שימפּפּען, שמינקטע זיינען שוואַרצען יודענאַסס
מיט העללער „יודענפּריינדליכקייט“, אום אַלס „ווייסער
ראַכע“ צו געלטען. יעמזט אכער איזט דיא געדולד דער
יודען דאָהין, אונד מיט איהר דיא ווייזעהייט אונד ווייס-
הייט דעס העררן שטשעפּאָנאָווסקי.

דער זאַכע זעלכט איזט אַלערדינגס קיין גראָססעס
געוויכט בייצולעגען. דיא גאַליצישע שפאַרקאָססע ווירד
שליעססליך איהרען פּערפּאָליכטונגען נאַכקאַממען אונד דיא
איינגעלענטען געלדער צוריקקצאַהלען. דיא יודען אכער
קאַנגען אויס דיעזער אַפּפּאַרע גאַר מאַכע לעהרע ציעהען;
זיא קאַנגען זיך וויעדעראיינמאַל פּאָן דער פּערלאַססליכ-
קייט איהרער „פּריינדע“ איבערצייגען, דיא בייא דער
ערסטען בעסטען געלעגענהייט מיט פּליעגענדען פּאַהנען אונד

העבראישען שפראכע, דער יידישען געשיכטע אונד דער יידישען טראדיציאן צו ערהאלטען, זא דאס דאסזעלבע דעם יודענטהום פאללשטאנדיג ענטפערעדט ווארדען אויזט, דיא יידישען רייכען, דיא איהנען אמת אינד געהאלט געבען, צייגען, וואס זיא פאן איינעם יודענטהום האלטען, דעסכען פערטרעטער פראטעסטראכבינער זינד, אינדעם זיא זיך אונד איהרע קינדער דער רייהע נאך טויפען לאססען. יעצט מאכען דיא פראטעסט-ראכבינער דען רייכען דאדורך דען האף, דאס זיא איהרע זאלבונגספאללע שטיממע געגען דען ציאניזמוס ערהעבען. דיעזער ציג דער פיינדשאפט געגען דיא עכטעסטע אונד טיעפסטע בעוועגונג, דיא דאז יידישע פאלק יע געקאנט האט, פעהלטע אונז ביזער אים כאראקטערבילדע דער פראטעסט-ראכבינער. יעצט אויזט דאז בילד פאללשטאנדיג.

נאכהער קאס דר. נאָרדוויא אויף דיא סאָציאליסטען צו שפרעכען. מיט דיעזען נעגענען דעם ציאניזמוס פערפוהר ער אס געלינדעסטען. ער בעטאָנטע, דאס געראדע דיא יידישען סאָציאליסטען דען ציאניזמוס פריידיג בעגריססען מיססען. דאז נאציאנאלע יודענטהום, וויא עס דעם ציאניזמוס פארשוועבע, שטיממע אין זיינען זימטליכען אונד סאָציאלען גרונדציעלען פאללשטאנדיג מיט דעם סאָציאליזמוס איבעראיין. דאז ערקלאָרט אויך דען אומשטאנד, דאס דיא וויסענשאפטליכען בעגרינדער אונד דיא הערפאָראגענדסטען פיהרער דעם סאָציאליזמוס יודען זייען. דער סאָציאליזמוס שטרעבע צוואר איינע אינטער-נאציאנאלע פערברידערונג דעם פראָלעטאריאטס אן, אָבער דיא נאציאנאלע אונטערשיעדע קאָננע ער דאָך ניכט טילגען. פריהער אָדער שפאָטער ווערדע דאָהער אויך אים סאָציאליזמוס דאז ראַסעגענעפיהל עמפאָרטויכען אונד דיא יידישען פראָ-לעטאָריער ווערדען פלאָטצליך דיא ענטדעקקונג מאַכען, דאס דער אַנטיסעמיטיזמוס איינע גיפּטבליטהע זיא, דיא אויך אויף דעם סאָציאליסטישען באָרען קראָפּטיג געדייהע. פיר דיא יודען גיכט עס נור איין רעטטונגס מיטטעל: דיא גא-ציאנאלע אונד שטאַטליכע וויעדערגעבורט אין דעם לאַנדע איהרער אַהנען.

דיא רעדע נאָרדוויא פאָנד אללגעמיינע צושטימונג אונד רייכען ביפּפאלל. בעצייכענער פיר דיא האַלטונג דער וויענער "יודענפרעסע" איזט עס, דאס דיא מייסטען בלאַטטער פאָן דיעזעם פאָרטראַגע קיינע נאָטיץ גענאָממען האַבען.

איין קאָממערס צו עהרען נאָרדוויא'ס.

ווען, 26 יאנואר.

איינען ערהעבענדען אונד גלאַנצפאללען אנבליק באַט דער פּעסטקאָממערס, דען דיא ייד. אקאד. פערבינדונגען אונד דיא פּעראייניגונג ייד. האַכשילער אויס גאליציען, בר כוכבא" צו עהרען דר. מאַקס נאָרדוויא'ס פּעראנשטאלטעט האט. דיא הונד-דערטקאָפּפּיגע מענגע, דיא זיך אים זאאלע דעם, האַטעל קאָנ-טינענטאל" איינגעפונדען האט, דיא פּעסטליך געשמיקטען דאמען, דאז ערנסטע געזיכט דער מאָננער, דיא בעגייסטערונג דער יוגענד ווירקטע זאָ בעצויבערנד אונד פּערהערעריש, דאס זאָגאר דיא גענגער, דיא זיך דער נייגערדע וועגען איינגעפונדען האבען, אים דען גראַססען מאַן צו האַרען אונד צו זעהען, איהרע צווייפּעל אויפגעבען מוססטען, מיטגעריססען דורך דען שטראַם דער בעגייסטערונג. אס עהרענטיש נאָהמען דיא מיטגליע-דער דעם אקציאָנסקאָמיטעס, דיא גאָסטע אויס גאליציען, דייטשלאַנד, רוססלאַנד, רומאַניען אונד אלעקסאַנדריען אונד פּיעלע אויס דען וויענער האַכסטען קרייזען פּלאַטיץ. אונטער אנדערען בעמערקטע מאַן דען דאָצענטען דר. גרינפּעלד מיט זיינער פּרויא געמאהלין, דער פּראָזידענטין דעם, פּעריענהיימס, רע-ווערענט העכלער פאָן דער ענגלישען באַטשאַפּט, כאַראַן

קאָססאָציאָנסהאַפּעס איבערגעבען ווערדען זאָלל. יא, דיא ראַטהע האַבען זיך ניכטס צו שולדען קאָממען לאַססען— אָבער דרייפּוס דאָרף ניכט בעפרייט ווערדען, דעסהאַלב מוסס דאז רעוויזיאָנספּערהאַרען דעם נאַנצען קאָססאָציאָנס-האַפּע איבערלאַססען ווערדען.

שטראָמונגען אים יודענטהום.

איבער דיעזעם טהעמאַ היעלט אס 25. 5. מ. דער בע-ריהסטע שריפּטשטעללער אונד ציאָניסטישע פיהרער דר. מאַקס נאָרדוויא אים וויענער מויקפּעראיינסזאָאלע איינען פּאָרטראַג. טראַטיץ דער ציעמליך האָהען איינטריטטס-פרייזע וואר דיעזער זאָל, דער איבער 5000 פּערוואָנען פּאָססען קאָנן, איבערפּיללט. ניכט בלאַס ציאָניסטען, זאָדערן אויך אנהאַנגער אנדערער פּארטייען, פּערטרעטער אללער קלאַססען אינד שטאַנדע, וואַרען ערשיענען, אום דר. נאָרדוויא צו האַרען. זיין פּאָרטראַג וואר ניכט בלאַס אין דער פּאַרס אייסערסט פּאַלענדעט אונד ווירקוננספּאַלל, זאָדערן אויך אים אינהאַלט; זינע אַרגומענטע פיר דען ציאָניזמוס אונד געגען דעססען גענגער וואַרען זאָ קראַפּטיג אונד איינדריינגליך, דאס גאר מאַכער, דער ביו יעצט איין גענגער דעם ציאָניזמוס וואר, נון וועניגסטענס איינע אנדערע מיינונג פּאַס ציאָניזמוס האַטטע אָדער גאר גאַנץ צו דעמועלבען זיך בעקעננטע. דער רוים אונזערעם בלאַטטעם געשטאַטטעט אונז ליידער ניכט, דיעזען אויסגעצייכענטען פּאָרטראַג זיינעם וואַרטלויטע נאָך אַבצו-דרוקקען. וויר מיססען אונז דאָטיט בענגיגען, אונזערען לעזערן דען וועזענטליכען אינהאַלט דעסעלבען מיטצוטהיילען.

דר. נאָרדוויא פּאַרמולירטע צונאַכט דיא אויפּגאַבע דעם ציאָניזמוס, דער דאָנאָך שטרעבע, דען יודען, דיא זיך ניכט אַססימילירען וואַללען אָדער קאָננען, אינע אַפּענעטליך-רעכטליך געזיכערטע הייסטשטאַטטע אין פּאַלאַסטינאַ אַנצוא-וויזען, וואַ זיא זיך אין אינדיווידועללער, נאציאָנאלער אונד קולטורעללער בעציעהונג פּאַלל אויסלעבען קאָננען. ליידער בע-פּינדען זיך דיא גראַססטען גענגער דעם ציאָניזמוס אים יודענ-טהום זעלבסט — מהרסיך ומחריביך ממך יצאו — עס זינד דיעם אין ערסטער רייהע דיא יידישען מיליאָנאַרע. אַנשטאַטט דאס דיעזע דען ציאָניזמוס מאַטעריעלל אונטערשטיצען זאָללען, זינד זיא גאר צום גראַססטענטיילע אויסגעשפּראַכענע גענגער דעסעלבען. זיא גלויבען צוואר ניכט אן דער געפּאָהר דעם אַנטיסעמיטיזמוס; אַלליין, דערזעלבע ווירד אויך פּאַר איהרען פּאַלאַסטען ניכט האַלט מאַכען. עס גאַב איינמאַל אויך אין שפּאַניען יידישע פּינאַנצאָריסטקראַטען, דיא אין טאַרמאַר-פּאַלאַסטען רעזידירטען — הייסטצוטאָגע הונגען איהרע נאַכ-קאָממען אַלס יידישע בעטטלער אין רומאַניען אונד אנדערען לאַנדערן. אויך דען הייטיגען יידישען מיליאָנאַרען דראַהט דאָסעלבע שיקקזאַל, וועגן זיא אין איהרער פּינדזעליגען שטעל-לונג געגען דען ציאָניזמוס פּערהאַרען ווערדען. דער ציאָניז-מוס אָבער ווירד אויך אָהנע איהרע מיטהילפּע זיין ציעל ער-רייכען.

דער פּאָרטראַגענדע גינג דאַן צור בעשפרעכונג דער צווייטען געגענרישען קלאַסע דעם ציאָניזמוס, דער פּראָ-טעסטראַכבינער איבער, אונד גייסעלטע אין שאַרפּען וואַרמען איהר פּאַרגעהען אונד איהרע האַלטונג. ער נאַנטע זיא "געמיינדעבעדיענעסטעמע", דערען בעדייטונג פיר דאז יודענ-טהום גלייך נולל איזט. לעהרער אונד פיהרער דעם פּאַלקעס זינד זיא ניכט מעהר; דען אויפגעקלאַרטען יודען זינד זיא איין שפּאַטט, דען שטרענגגלייביגען איין אַרגעריסס. זיא האַבען עס ניכט פּערשטאַנדען, ביים פּאַלקע דיא קענטניסס דער

מאנטיפעל, האפראטה קארריס, אבנעאָרד. שטרױ-
 כער, שריפטשמעללער דר. סאדגער, שריפטשמעללער
 בריינין, ברוידעס, דער קאררעספ. דעס „טהע שטאנדארד“
 יוליוס פרייא. — מיט ברויווענדען האַכרופען בעגריססטע מאן
 דיא צולעצט ערשיגעגענען דר. הערצל מיט זיינער געמאה-
 לין אונד דר. נאָרדווא. נאכדעם דער פראָזעס רער „קדימה“ דיא
 ערשיגעגענען גאָסטע בעגריססטע, בעלייכטעטע סטוד. יור.
 עהרליך אויס דער „עבריה“ אין איינער פֿעסטערדע דען שטאנד-
 פונקט דער יור. סטודענטענשאפט אונד וויעז אין בערעדטען
 וואָרטען נאך, דאס נור אים ציאָניזמוס דאז
 אללייניגע הייל דעס יודענטהומס ליעגע,
 דיא היער דיא יוגענד איהרע אידעאלע פֿינדען קאנן. דיא אנט-
 וועזענדען בעקונדעטען דורך רייכען אפפלויס איהרע צושטימ-
 טונג. דאנן בראכטע סטוד. מעד. מונק אויס דער „אוניטאס“
 אייגען טאָסט אויף דר. נאָרדווא אויס, ער בעטהייערטע אים
 נאמען דער סטודענטענשאפט דיא אנהאנגליכקייט דענעניגען
 מאַגנערן געגענאייבער, דיא אללע איהרע קראפט דעס יידישען
 פֿאַלקע ווידמען אונד אלס לאָהן מאַגע איהנען דיענען, דאס
 איהרע וואָרטע אויף איינע פֿרוכטבארען באַדען נעפֿאללען זינד,
 אויף דען באַדען דער בעגייסטערטען יוגענד. ער שלאָסט מיט
 איינעם האַך אויף דען גאסט דיעזעס אבענדס מאקס נאָרדווא.
 קוים וואר דער אפפלויס אים זאאלע פֿערקלונגען, דיא ערגריפֿ
 דר. הערצל דאז וואָרט. ער קניפֿטע אן דען פֿאַרטראג
 נאָרדווא'ס אן אונד מיינטע, דאס ער מיט דען גראָסטען קאָנ-
 צעסטיאָגען, דיא ער דען סאָציאליסטען מאכטע, ניכט גאנץ אייג-
 פֿערשטאנדען איזט. דענן דער ציאָניזמוס איזט איינע
 אביהילע פֿיר אללע קלאסען, היער פֿינדען זיך
 אללע פארטייאונגען צוזאממען, דער רייכע וויא דער ארמע,
 קאָנערוואטיווער וויא פֿרייוויניגער. אללערדינגס איזט עס דעס
 ציאָניזמוס דארום צו טהון, דען ארמען אין ערסטער רייע
 איין זיכערעס הייס צו שאפֿען אונד דיא אַרמסטען דער יודען
 — וועלכע, וויא היינע זאגט: מיט ארמוט, קראנקהייט, אונד
 יודענטהום בעלאסטעט זינד — זיכער אונטערצוברינגען. יע
 מעהר יעמאנד דיעזעס צו עררייכען זוכט, דעסטאָ גראָס-
 סער זיין פֿערדיענסט. ער גלויבט, ניעמאנד וויא מעהר געאייני-
 געט, דיעזען אויפֿגאבען גערעכט צו ווערדען, אלס נאָרדווא,
 דענן ער איזט ניכט בלאָס איין בעקאנטער שריפטשמעללער,
 דען איין יעדער גוט קעננט, אבער אויך איין בעריהמטער ארצט
 אונד אלס זאָלכער זוכט ער זיינע פאציענטען פֿאַן איהרען
 קאָרפֿערליכען ליידען צו היילען, אינדעם ער איהנען פֿרישע
 לופֿט, לופֿטפֿעראָנדערונג — ציין — פֿאַרשרייבט. דיעזע אויס-
 פֿיהרונגען ריעפֿען איינע אללגעמיינע בעגייסטערונג הערפֿאַר.
 היערויף ערגריפֿ דר. נאָרדווא דאז וואָרט צו נאכשמעהענדען
 אויספֿיהרונגען: ער גלויבטע, אנגריפֿע פֿאַן זיינעם פֿריינדע
 דר. הערצל צו האַרען, אונד אנשטאט דעססען פֿערנאהם ער
 נור לאָב. עס פֿרייט איהן דיעזעס דעסטאָ מעהר, אלס ער
 הייטע געלעגענהייט האט, אללע פארטיישאטטירונגען צוזאממען
 צו זעהען, אונד דארום אויך דיא זיכערהייט דעס געלינגענס
 דער ציאָניסטישען זאכע געוואָנען האט. דיא יוגענד, דיא ער
 הייטע קעננען געלערנט האט, איזט איהם דיא בעסטע גאראנטי-
 ציע. ער זעהט שאָן אין זיינעם גייסטיגען אויגע איינע שטראה-
 לענדע אונד זיכערע צוקונפט דעס יידישען פֿאַלקעס, דאז ניכט
 וויא הייטע אין פֿליישליכען געניססען זיין אידעאל זוכט, זאָנ-
 דערן אין דער ענטוויקלונג זיינער גייסטיגען פֿאַהיגקייטען, אום
 אלס מוסטערפֿאַלק דען אנדערען פֿאַראנצולייכטען. דאנק זיינעם
 פֿריינדע דר. הערצל, דאס ער, דער פֿערלאָרענע זאָהן זיינעם
 פֿאַלקעס, וויעדער זיין פֿאַלק געפֿונדען האט. דען ענטפֿערעדט
 אונד איזאָלירט פֿאַן זיינען שטאממעסגענאָסען פֿערבראכטע ער

זיינע שולצייט. איינען מאַכטיגען דראנג פֿיהלמע ער צור אל-
 טען געשיכטע. דאז שיקקזאל דער העלאָטען אין שפארטא
 בילדעטע שטעטס דען געגענשאנד זיינער געדאנקען, עררעגט
 אין זיינעם הערצען דיא געפֿיהלע דעס מיטליידס אונד ער
 באללטע אָפֿט דיא פֿייסטע גענען איהרע פֿייניגער אונד בערדאנ-
 גער צוזאממען. שפּאַטער קאמען אנדערע איינדריקקע אונד דיא
 יוגענדטרייטערייען וואורדען פֿערווישט. דיא צייט דער פֿאַ-
 ליטישען קאמפֿע ווארען העראנגעבראַכען, דיא גלייכערעכ-
 טיגונג אללער קאָנפֿעססיאָנען פֿראַקלאמירט אונד אויף דער
 פֿאהנע דעס ליבעראליזמוס גראָסס געשריעבען. ער בעפֿאנד זיך
 אין דען רייען דער דייטשען, דענן ער וואוססטע ניכט, יא
 ער אהנטע ניכט, דאס עס זיינען ברודערן שלעכטער ערגעהע
 וויא איהם. זיא האטטען דאָך צוטריטט צו אללען אָטטערן —
 וועניגסטענס דעס געזעטצע נאך, קאמפֿטען מיט אין דעם בע-
 פֿרייאונגסקאמפֿ דעס יאהרעס 1848 אונד ניעמאנד דאכטע
 דאראן, דאס עס אגדערס ווערדען קאנן. מיט איינעם מאלע
 דראנג דער נאמע „אנטיסעמיזיזמוס“ אין זיין ארבייטסצימטער
 איין. עס דורכצוקומע זיין אינערעס. איין עמפֿאַרונגסרוף, איין
 אויפֿוואללען זיינעם גאנצען בלו-עס ריעף דיעזעס געשפענסט
 אין זיינעם הערצען הערפֿאַר. ער ליעף אויף דיא שטראססע,
 האַפֿענד היער זיינע ברודער אין געשלאָסענען רייען מיט
 וואפֿען אין דער האנד צו פֿינדען, אום איהרע עהרע, איהרע
 גיטער צו פֿערטהיידגען, אונד דא פֿאנד ער זיא געבייגט, זיך
 דוקקענד, קריעכענד, יא זאָגאר יודען ועלבער אויף דיא זייטע
 איהרער פֿינדע, אין איהרען רייען קאמפֿענד. דיא ערוואכטע
 אין איהם דיא אלטע עראינערונג אן דיא העלאָטען אונד איינע
 דומפֿע רעזיגנאציאָן בעמאָכטיגטע זיך זיינער. ער שאַמטע זיך
 זיינער אייגענען ברודער. אין דיעזער סיטואציאָן קאם צו איהם
 דר. הערצל אונד ענטראָללטע איהם דיא ציאָניסטישע אידעע,
 צייגטע איהם דאז יודענטהום אין דער געשטאלט דער שפאר-
 טאנער, ניכט דאז קריעכערישע אונד געבייגטע, נור דאז לע-
 בענסקראַפֿטיגע, לעבענספֿאַהיגע, דאז נאך פֿרייהייט שטרעבענ-
 דע. איינע שווערע לאסט פֿיעל איהם פֿאַם הערצען, וויא ניא
 בעלעכט וואורדע ער. דענן עס גיבט קיינע גראָסערע קוואל
 אונד פֿיין, אלס נאַטווענדיגערווייזע זיך זיינעם פֿאַלקעס צו
 שאַמען. יעמאנד שוואנד דער דיכטער נעבעל דעס צווייפֿעלס
 אונד פֿאַר זיינען אויגען צייגטע זיך דער קלארע האַריצאָנט
 יונגיאוראעלס, דאז וויא איינע זאָנגע שטראהלען ווירד. אונד
 הייטע פֿאנד ער דערען בעשטאָטיגונג אונד דאפֿיר דאנקט ער
 דער יוגענד אונד ווינשט דערזעלבען נאך שטודענטענארט אין
 „Vivat erescat floreat“. איין מינוטענלאנגער אפֿלויס
 ענטשטאנד אים זאאלע, דיא טיכער וואורדען געשווענקט, איין
 יובעל, דער קיין ענדע נעהמען וואָללטע. זאָראַן ערגריפֿ
 סטוד. פֿהיל. דוד ראָט הבלום אויס דער „כר כוכבא“ דאז
 וואָרט צור העבראָאישען רעדע. רעדנער ווילל דורך דען קלאנג
 דער העבראָאישען שפראכע דעם אבענד איין נאציאָנאלעס
 געפֿראַגע פֿערלייען. יעמאנד איזט נון דיא צייט — זאגט ער —
 אין וועלכער מאן זיך ניכט מעהר אונזערעס יודענטהומס
 שאַמט אונד וויר מיססען עס נעשמעהען, דאס אונזערע פֿיה-
 רער פֿיעלעס דאצו בייגעטראגען האבען. ביא דען יודען ווירד
 דען גראָסען מאַנערן קיין מאַנומענט אויס ערץ אונד שטיין
 ערריכטעט, זאָנדערן אים הערצען איינעם יעדען לעכט דאז
 געפֿיהל דער דאנקבארקייט אונד פֿערעהרונג, דיא וויר הייטע
 אונזערעס גאסטע דר. נאָרדווא בעקונדען. ער שליעסט מיט
 איינעם אפֿפעלל אן דיא יוגענד, דאס זיא יידישע געשיכטע אונד
 דיא העבראָאישע שפראכע שטודיערע, אום מיט גאנצעס הער-
 צען איהרעס פֿאַלקע דיעגען צו קאָננען. רעדנער ווירד פֿיר זיינע
 גייסטרייכען אויספֿיהרונגען דורך צושטימטונגען אונד אפפלויס

מיט דער פֿערטהיילונג איינצעלנער טראקטאטע אן דיעיעניגען מיטגליעדער, וועלכע זיך פֿערפֿליכטען איהרע אויפנאבע צו ערפֿיללען, איינצולייטען, דיא פֿערוואמלונג געשטאלטעטע זיך אימפֿאזאנט. עס שפראכען דיא העררן דר. שור, וואונדער-מאנן, פֿייגער אונד פֿאהן אויס האליטש, לעצטערער שפראך העבראָאיש איבער דיא בעדייטונג דער תורה פֿיר דען ציאָניזמוס און. וו. דער בייפֿאלל וואר ענטהוואסטיש. ענד-ליך שפראך דער גריווע הר. בערנפֿעלד אונד טרוג דיא ערסטע „משנה" דעם תלמוד פֿאָר, אן וועלכער ער איינע אינטערעס-סאנטע וויסענשאפֿטליכע אבהאנדלונג קניפֿטע. דר. שור בעאנטראגטע, דאס מאן איינען טאג דער וואָכע פֿיר דיא צו-זאמענקונפֿט דער מיטגליעדער פֿעסטזעצטען זאָל, אום איבער איינען תלמוד-אבשניטט צו דיספּוטירען. דאז וואר איינע יודישע פֿערוואמלונג, זאגטע יעדער פֿריידיג בערוישט פֿאָם איינדרוקקע דעם אבענדס, אונד אין דער טהאט גלויבע איך, דאס סטאניסלויא דיא ערסטע שטאדט אין אָסטערייך איזט, וועלכע זאָלכע ערפֿאָלגע אויף ציאָניסטישעם געביעטע אויפֿוויר-זען קאנן.

R. Fahn.

דראהאביטש. דיא ציאָניסטישע בעוועגונג האט אין אונ-זערער שטאדט איינען נייען ערפֿאָלג צו פֿערצייכנען, דער דעם וואָהלבעקאנטען „סיסעניצער מינד", ר' שלמה שוסס היים, צו פֿערדאנקען איזט. דערזעלבע היעלט נאָמליך אס. 24. 5. מ. היער בבית-המדרש של הר' זעליג לויטער באך איינען פֿאָרטראג איבער דען ציאָניזמוס אונד בעוויזע אונטער ציטירונג צאהלרייכער שטעללען אויס תלמוד אונד מדרשים, דאס יעדער ווארער יודע ציאָניסט זיין מוסס. זיינע וואָרטע איבעטען אויף דיא צאהלרייך פֿער-זאמעלטען, פֿאָרציגליך אויס אָרטעהאָדאָקסען בעשטעהענדען צוהאָרער איינען זאָלך מאַכטיגען איינדרוק אויס, דאס גלייך דארויף איין „פֿעראיין „ציון" פֿיר אָרטעהאָדאָקסע" געגרינדעט וואורדע. מאָנע דערזעלבע בליהען אונד געדייהען!

L.

בערלין. אס. 27. 5. מ. היעלט היער ה' דר. מאקס נאָר-רויא אים פֿענפֿאלאסטע איינען פֿאָרטראג איבער דען ציאָ-ניזמוס. איבער 4000 פֿערוואָנען אויס אללען שטאָנדען אונד שיכטען האמטען זיך איינגעפֿונדען, אום דיעזען גלאַנצענדען רעדנער אונד אייפֿריגען ציאָניסטען צו האָרען. אין טרעפֿליכער וויזע עראָרטערטע דר. נאָרדוויא דיא ציעלע אונד בעשטרע-בונגען דעם ציאָניזמוס, אין ווארטעפֿונדען וואָרטען, דיא אינס הערץ איינעם יעדען צוהאָרערס גערוונגען זינד. דען בעדריקק-טען, ארמען יודען אין פֿאלאָסטינא איינע אָפֿענטליך-רעכטליך געזיכערטע היימטשטאָטע צו שאפֿען, אן דער זיא זיך אינדי-ווידעלל אונד נאציאָנאל אויסלעבען קאָננטען — דאז איזט דאז הויפטציעל דער ציאָניסטען. דאז הינדערניס דיעזער בעשטרע-בונגען זיא דאז „אָפֿיציעללע יודענטהום" זעלבסט, זאָווייט עס זיך אין דען פֿראָטעסטראכטיגען פֿערקאָרפֿערט אונד דיא יודישען רייכען. געגען דיעזע, געגען דיא יודישען מיליאָנאָרע, דיא ציפֿערן אויף צווייא ביינען, פֿאלעמיוזרטע דער רעדנער לעבהאפֿט. דיעזע מערקען אללערדיגס ניכטס פֿאָם אנטיסעמיטיזמוס, דענן זיא געהאָרען דען בעפֿאָרצוגטען קלאסען, יא דער אריסטאָקראציע אן. גרונד אונד שטיטצע פֿינדע דער ציאָניזמוס אבער אים יודישען מיטטעלשטאנדע אונד אין דער יודישען אינטעלליגענץ; דיא בעוועגונג איזט איבער דיא גאנצע ערדע פֿערברייטעט, ערשטארקע פֿאָן טאג צו טאג מעהר אונד ווערדע פֿאָן ערלייכטעטען העררשערן גוטגע-הייסען. אן דערען ענדליכעם זיעגע זיא ניכט צו צוויפֿעלן. דיעזע אויספֿיהרונגען בילדעטען דען וועזענטליכען אינהאלט פֿאָן דר. נאָרדוויאס פֿאָרטראג, דער מיט בריווענדעם בייפֿאלל אויפ-גענאָממען וואורדע.

L. Edelman.

אונטערבראָכען. פֿאָן דר. נאָרדוויא ווירד ער מיט איינעם „ישר כחך" בעגליקקווינט, דער נעבענבייא בעמערקטע, דאס דיא שפאנישע אויסשפראכע זיך שאָנער אנהאָרט. עס וואורדע דאן דעם העררן ל. טויבעס, דער אלס דעלעגירטער דעם „בית ישראל" אויס קאָלמאע ערשינענען וואר, דאז וואָרט ערטהיילט. דערזעלבע איבערבראכטע צווייא עהרענדיפֿלאָמע פֿיר דר. הערצל אונד דר. נאָרדוויא, וועלכע זיין פֿעראיין איהנען אלס עהרענטיגליעדער איבערזענדעט האט, דעם דר. הערצל איבער-רייכטע ער דאסזעלבע אייגענהאָנדיג אונד דא זיך דר. מאקס נאָרדוויא שאָן ענטפֿערנט געהאבט האט, איבערגאכ ער עס דעם פֿאָרשטאנדע דעם נאליצ. סטודענטענפֿעראיינעס „בר כוכבא", דיא עס אס נאָכסטען טאגע אין איינער דעפּוטאציאָן, בעשטע-הענד אויס קאנר. כעס. קרוה, סטוד. פֿהיל. ראָטהבלום, קאנר. טעכנ. ראָזטהאל אונד דעם שרייבער דיעזער ציילען, דעם דר. מאקס נאָרדוויא איבערגאבען, אלס לעצטער רעדנער שפראך דר. ווייל, וואָרויף דער אָפֿיציעללע טהייל דעם קאָממערסעם געשלאָסען וואורדע. דיא לוסטיגע יוגענד בליעב נאָך ביא איינער געמיטהליכען קניפע ביו 1½ אהר ביזאמ-מען. דער איינדרוקק דיעזעס אבענדס ווירד אין אונערלאָשלי-כער בלייבען.

phil. B. Margulies.

אָריגינאל-קאָררעספּאָנדענצען.

סטאניסלויא. דער צוועגהאפֿטע קאָרפֿער ווירד צום הערקולעס. דער ציאָניזמוס מאכט היער ריעזיגע פֿאָרטשריטטע, דער היעזיגע פֿעראיין „ארץ ישראל" גלויכט איינעם אמיווענ-האָרטע, וואָ אללעס פֿלייססיג ארכייטעט אונד זיין שערפֿליין צום בויא בייאטראָגט, אָדער בעססער געזאנט איינעם בענענ-הויע. דער איינע ברינגט וואכס, פֿאָרדערט דאז מאטריעללע, דער צווייטע ברינגט האָניג צור העבונג דעם קולטורעללען. אונזער פֿעראיין צאָהלט צירקא פֿינפֿהונדערט מיטגליעדער אונד בעזיטצט איינע רייכהאלטיגע ביבליאָטעהעק אין העבראָאישער, דייטשער אונד פֿאָלנישער שפראכע, וועלכע גראָססטענטיהילס זעהר וויכטיגע ווערקע ענטהאָלט. אין לעצטער צייט האט זיך דער ציאָנסגעדאנקע היער עמפֿאָרגעשוואונגען, דאנק דען בעמי-הונגען דעם פֿראָזידענטען העררן דר. ש. שור. צור פֿאָרדערונג אונזערער הייליגען אידעע האט אבער דאז אונלאָנגסט אונטער דעם פֿראָזידיאום דעם העררן דר. ראובן יאָנאס זיך געבילדעטע „קרייזקאָמיטע" בעדייטענד בייגעטראגען, וועלכעס דיא אויפֿ-גאבע האט, אללע קליינערע פֿעראיינע אין דער סטאניסלויער אומגעבונג צו אָרגאניזירען אונד איבעראלל צו אגטירען, וואָ זיך דיא אגטאציאָן אלס נאָטהווענדיג ערוויען. איהם זינד ניי-גרינדונגען פֿאָן פֿעראיינע אום סטאניסלויא צו פֿערדאנקען, אונד אויך אין אונזערער שטאדט וואורדע אויף פֿעראנלאָסטונג דיע-זעם קאָמיטעס איין ציאָניסטישער פֿרויען-פֿעראיין אונטער דעם נאמען „רחל" געגרינדעט אונד איין פֿעראיין דער האנדעלס-אונד געווערבע-אנגעשטעללעטען פֿיר דען ציאָניזמוס געוואָנען. — אויך אין קולטורעללער בעזיעהונג צייגט היער דער ציאָניזמוס ענאָר-מען ערפֿאָלג. דער אים בעוואוסטלעזען צושטאנדע דאליעגענדע קראנקע יודע, פֿאנגט אן מיט דער ערפֿאהרונג זיינער קאָרפֿער-ליכען ליידען צוגלייך זיינע גייסטיגען געברעכען איינצוועהען. זאָ האט זיך זייט קורצער צייט אים פֿעראיינע „ארץ ישראל" איין קלוב אונטער דעם נאמען „שפה ברורה" געבילדעט, דעס-סען טענדענץ דיא פֿערברייטונג דער העבראָאישען שפראכע אונד ליטעראטור איזט, אונד צוואר דורך העבראָאישע פֿאָר-טראָגע אונד צוואמענקניפֿטע, דיא אייניגע מאל אין דער וואָכע שטאמפֿינדען, אום זיך אים העבראָאיש-שפרעכען צו איבען. אס. 26. 5. מ., חמשה עשר בשבט, פֿעראנשטאלטעטע דער „שפה ברורה"-קלוב איינע פֿערוואמלונג בעהפֿס גרינדונג איי-נער „חברה שיש" אונטער זיך אונד דיא קלובס-טהאָטיגקייט

דיא דרייפוס-אפפארע.

דיא וואהרהייט איזט אויף דעם וועגע, זאגטע זאלא אין זיינעם דענקווירדיגען שרייבען. אבער דיעזער וועג שיינט זעהר ווייט אונד בעשווערליך צו זיין. ביז הייטע איזט זיא נאך ניכט אן דער ריכטיגען שטעללע אנגעלאנגט. דיא ליגע האט קורצע ביינע, בעזאגט איין אלטעם שפריכווארט, אבער דיעזע ביינע שיינען זעהר געשיקט צו זיין. הונדערטע מאלע איזט דיא ליגע בערייטט אין דער דרייפוס-אפפארע צו באדען געווארפען וואר-דע, אבער זיא שטעהט איממער וויעדער אויף, איהר דראהענדעם הויפט ערהעבענד. מאן איזט ביינאהע דער פערזוכונג אויס-געזעצט, אן דעם ענדליכען זיעגע דער וואהרהייט צו צווייפעלן. דיא מיטטעל אונד מיטטעלכען, דערען זיך דיא דרייפוס-פיינדע בעדיענען, ווערען איממער בארירטער אונד ניעדער-טראכטיגער. צוערסט פערזוכטע מאן עס מיט דען קריעגס-מי-ניסטערן, וועלכע צוערסט פיר דיא רעוויזיאן זיך ערקלארטען, אום דאן מיט בעשטימטטהייט צו פערזיכערן, זיא האבען אויס דען אקטען דיא איבערצייגונג געוואונען, דאס דרייפוס שולדיג איזט. אלס דיעזעס גויקעלשפיעל ניכט געלאנגט, קאם מאן מיט דעם פראזידענטען דעם קאססאציאנסהאפעס. דיעזער שטעללע זיך נון אן דער שפיטצע דער אנטרעוויזיאניסטען אונד מאן קאנן איהם דאן צייגניסס ניכט פערזאגען, ער בעטרייבט זיינע זאכע נאך פיעל אבשייליכער אונד ניעדערטראכטיגער, אלס קאוואני-ניאק, דרימאן אונד ראשעפארט. קיין טאג פערגעהט אהנע דאס ער אין זיינעם לייכבלאטטע „עכא דע פאריס“ מיט נייען פער-דאכטיגונגען קאממע, דיא נור פאן איינעם הירנפערבראנגטען קאפע ערדאכט ווערען קאנגען. באלד הייססט עס, דער קאססאציאנסהאפ פלעגטע איממער דען אבעראבבינער פאן פראנקרייך צו קאנאן צו פערשטאנדיגען, ווען אירגענד יעכאנד צו אונגונסטען דרייפוס צייגענשאפט אבעלעגט האטטע, דאמיט דערזעלבע געגענטאסערעגעלן טרעפפע; איין אנדערעס מאל וויעדער זאלל דער קאססאציאנסהאפ דען פערטרעטערן דער פערמדען מאכטע דאז ערגעבניסס דער אונטערזוכונג מיט-געטהיילט האבען. באלד ווערדען נייע שפיאנאשע-אפפארען ענטדעקט, באלד געלאנגען נייע ענטהיללונגען אן דען טאג. קורץ, דיא סיטואציאן ווירד איממער פערוואררענער אונד אונ-קלארער, זא דאס דער שליעסליכע אויסגאנג גאר ניכט אבצו-זעהען איזט.

דיא פערדאכטיגונגען דעם צוריקגעטרעטענען סענאטס-פראזידענטען האבען דיא רעגירונג פעראנלאסט, איינען גע-זעצטענטוואורף איינצוברינגען, וואנאך דאז רעוויזיאנספערפאהרען דער שטראפקאממער דעם קאססאציאנסהאפעס אכצונעהמען אונד דען פערזייגטען קאממערן דעסזעלבען אכצונעבען זיא. ווירדע דיעזעס געזעטץ אנגענאממען, זא ווארע דיא רעוויזיאן בעגראבען. דיא פערזייגטען קאממערן בעשטעהען אויס 78 מיטגליעדערן אונד מאן קאנן זיך נאך דען ביזעהריגען ערפאה-רונגען לייכט פארשטעללען, וויא דיא ענטשיידונג דארט אויב-פאללען ווירדע, יעדענפאללס דירפטע דיא אנגעלעגענהייט דא-מיט אויף דיא גראססע באנק געשאבען ווערדען.

אלליין, דיא פריינדע דער רעוויזיאן דירפען ניכט פער-צווייפעלן, יע שטארקער דיא וואהרהייט בעקאמפט ווירד, דעסטא זיכערער ווירדע זיא צום זיעגע געלאנגען אונד דעסטא גלאנצענדער ווירד דיעזער זיעג זיין. (זיעה לעצטע נאכריכטען.)

פאליטישע רונדשווא.

דער רייכסראטה איזט וויעדער פערטאגט! דיא רעגירונג ציעהט עס פאר, מיט דעם פארנאפ 14 צו רעגירען, אנשטאט זיך אים רייכסראטהע אכצומיהען, דעססען טהאטיקייט

יעדענפאללס דורך דיא אבשטרוקציאן לאהמגעלעגט וואר. אין איינער דער לעצטען זיטצונגען קאם עס אויך צו איינער סצענע, דיא אן דיא סצענען פאס נאוועמבער 1897 עראינערטע. דער טשעכישע זשורנאליסט פעניזעק האט פאן דער גאלערע אויס איינען צווישענ-רוף געמאכט. זאפארט איילטע אבגעארדנעטער וואלף אויף דער גא-לעריע אונד פערזוכטע דען זשורנאליסט פאן דער לאשע העראויס-צוצערדען; דיא טשעכישען זשורנאליסטען קאמען איהרעס קאללעגען צו הילפע, אויך מעהרערע טשעכישע אבגעארדנעטע איילטען הינצו, עס ענטשטאנד באלד איין רעגעלעכטעס האנדגעמענגע, וואבייא אר-געארדנעטער וואלף איינע טיכטיגע פארציאן שלאגע קריענטע. ערסט דעם אייננרייפען מעהרערער אבגעארדנעטען אונד דער ארדנער געלאנג עס, דיא שטרייטענדען פאן איינאנדער צו רייסען אונד דיא רוהע וויעדער הערצושטעללען. — אין איינער דער נאכסטען זיטצונגען האלטע זיך דיא רעגירונג וויעדער איינע ניעדערלאגע, אונד צוואר בייא דער בעראטהונג איבער דאז דיענערנע זעטץ. דיא רעגירונג וויינטע נאמליך, דאס דאז געזעטץ ערסט אס טאגע דער סאנקציאן אינס לעבען טרעטען זאלל, דיא אפפאזיציאן הינגענען בעהארטע דארויף, דאס דאז געזעטץ מיט ריקקווירקענדער קראפט שאן אס 1. יאנער 1899 אין קראפט טרעטע, בייא דער אבשטימונג וואורדע דער אנטראג דער אפפאזיציאן מיט 151 געגען 149 שטימען אונ-גענאממען. דאז וואר אויך דיא לעצטע זיטצונג דעם אבגעארדנעטענ-היזעס, טאגס דארויף וואורדע דער רייכסראטה פערטאגט.

— דיא פערטאגונג דעם רייכסראטהעס איזט פאן אללען פארטייען פאראויסגעזעהען ווארדען אונד עררענטע דארום ניכט דיא גערינגסטע איבערראשונג. נון האט דיא רעגירונג „פרייע האנד“ אונד ווירד דען אויסגלייך, דאז בודשעה, דאז רעקרוטענגעזעטץ עטצ. מיט הילפע דעם פארנאפ 14 דורכפיהרען, דיא אסטערייכער דירפען זיך דארויף געפאסט מאכען, דאס יעצט איינע קאנסטיטור-ציאנסלאזע צייט פאן לאנגערער דויער העראנברייכט. אב זיא דאז זא רוהיג היינעהמען ווערדען, בלייבט אכצוואוארטען. עבענווא מוסס אב-געווארטעט ווערדען, אב דיא רעגירונג דיא פארלאמענטסלאזע צייט דאזו בעניטצען ווירד, מיט דען פארטייען אין פערבינדונג צו טרעטען, אום דען איינערען ווירען דאך ענדליך איין ענדע צו מאכען; אדער ווירד זיא זיך דאמיט בענייגען, מיט דעם § 14 לוסטיג צו רעגירען, אהנע זיך בעציגליך דער צוקונפט דען קאפף צו צערברעכען.

— דיא פארטייען דעם אבגעארדנעטענהיזעס האבען נאך דער פערטאגונג דעסזעלבען זיטצונגען אבגעהאלטען אונד אן איהרע וואהלער קונדמאכונגען אונד מאניפעסטע ערלאסען. דיא מאיאריטאט האלט ווייטער פעסט צוזאמען — אויף וויא לאנגע, בלייבט אללער-דיינס אכצוואוארטען — אונד אויך אונטער דען אפפאזיציאנעללען פארטייען מאכט זיך דער געדאנקע געלטענד, דיא אייניקייט וויעדער-הערצושטעללען אונד געמיינזאם פארצוגעהען.

— דיא לאנדטאגע זאללען דעמאכסט איינבערופען ווערדען. נאכדעם דער רייכסראטה פערטאגט ווארדען איזט, ווירד נון דער שווערמונקט דער פאליטיק נאך דען לאנדעסשטובען פערלעגט ווערדען; אויך דא זינד העפטיגע קאמפפע צו ערווארטען, שפעציעלל אין באהמען, מאהרען אונד שלעזיען.

— דיא אויסגלייכספעהרהאנדלונגען צווישען דער אונגארישען רעגירונג אונד דער אונגארישען אפפאזיציאן געהען ניכט זא לייכט פאן שטאטטען, וויא אורשפרינגליך אנגענאמען ווארדען איזט. אים געגענטהייל, דיא געגענטאטצע האבען זיך יעצט נאך מעהר צוגעשפיטצט. דער קאזיער האט דען אבגעארדנעטען קאלאמאן פאן שעלל צו זיך בערופען אונד ערמאכטיגטע איהן, זיך אן דען קאמפראמיספעהרהאנדלונגען צו בעטהייליגען. אללגעמיין וואורדע דיעס דאזיך אויפגעפאסט, אלס אב שעלל צום מיניסטער-פראזידענטען דעוויגנרט ווארדען זיא. אין דיעזעם פאללע וואר דיא אפפאזיציאן געניינט, זאפארט דיא אבשטרוקציאן אויפצוגעבען, דא דיא פערואן שעללים איהנען געוואהר גענוג איזט, דאס אללעם פערשפראכענע

דיא טהאטיגקייט דער קולטורקאממיסיאן. עס ווארדע פֿעסטגעזעצט דאס דיא אויפגאבען דערזעלבען זיך פֿארלייפֿיג אויף דיא פֿפלעגע דער העבראָאישען שפראַכע, דער ייִדישען געשיכטע אונד ליטעראַטור בע- שראַנקען זאָללען. שליעסליך ווארדע אים הינבליקקע אויף דיא אין דיעזעס יאהרע פֿריה איינטרעטענדען ייִדישען פֿייערטאָגע בעשטימט, דאס דער קאָנגרעס אָס 15. אויגוסט ערפֿשנעט ווערדען זאָללע. דערזעלבע ווירד וויעדעראום אין באַזעל שטאטטפֿינדען.

(קראַקויא.) וויר האבען אונלאַנגסט בעריכטעט, דאס אין וויען אים אָבערלויענען יאהרע 4000 יודען צום קריסטענטהום איבערגעטרע- טען זינד. זייטעס דער קולטוסגעמיינדע ווירד גון דיעזעס ווידערשפראַ- כען. נאך איהרער אַנגאבע בעטרוג דיא צאהל דער יודענטויפֿען אים יאהרע 1898: 460. דאז אלליין איזט אבער שאַן איינע אללעזו האָע ציפֿפֿער. אונד רעכנעט מאַן דאז דיא צאהלרייכען קנאָבען, אַן וועלכען דיא בעשניידונג ניכט פֿאַרנעממען ווירד, זאָ שטייגט עבען דיא ציפֿפֿער דער יודענטויפֿען אינס אונגעהייערע.

(קראַקויא.) פֿאַר דעם וויענער קאָססאָציאַנסהאַפֿע פֿאַנד פֿאַריגע וואָכע דיא פֿערהאַנדלונג איבער דיא בעשווערע דעם היים אונד סאַלאַמאָן פֿאַר בערשטאט, וועלכע בעקאַנטליך ווענען דער בעשולדיגונג, איינען בויער טאַרנעשלאַגען צו האבען, פֿאַם קראַקויער שווארעריכט, ערסטערער צו 7 יאהרען, לעצטערער צו איינעס יאהרע פֿעראורטהיילט ווארדען. דיא בעשווערע פֿערטראַט דר. ראָזענבלאַטט, דער קאָססאָציאַנסהאַפֿע האָב דאז אורטהייל בעציגליך סאַלאַמאָן פֿאַרבער אויף אונד אָרדענטע איינע נייע פֿערהאַנדלונג אָן. בעציגליך דעם היים פֿאַרבער ווארדע דיא בעשווערע פֿערוואָרפֿען, זיינע שטראַפֿע יעדאָך פֿאַן 7 אויף 4 יאהרען העראַבגעזעצט.

(קאַלאַמעא.) אָס 31. יאַנעוּר אונד אָס 1. פֿעברואַר פֿאַנדען הייער דיא קאַנפֿערענצען זאַממטליכער אַן דען באַראַן הירש-שטייטונגס- שולען אַנגעשטעללעטען לעהרער שטאטט. עס ווארדען מעהרערע בעשיליסע געפֿאַסעט, וועלכע פֿיר דיא ענטוויקלונג דיעזער שולען פֿאַן גראַסער בעדייטונג זיין ווערדען. וויר בעהאַלטען אונד פֿאַר, אויף דיעזעלבען נאָך צוריקקאָממען.

(בראַדי.) הערר ס. בורשטיין איזט צום פֿראַזידענטען דער היעזיגען האַנדעלסקאַממער וויעדעזענוואַהלט ווארדען. (וויען.) דער פֿראַזידענט דער איזראַעליטישען קולטוסגעמיינדע, קאָזערליכער ראַטה היינריך קלינגער, ערהיעלט פֿאַם קאָזער דען אָרדען דער אייזערנען קראַנע דריטער קלאַסע. (וויען.) דיא „איזראַעליטישע אלליאַנין“ האָט קירצליך איבער דיא פֿאַן איהר אים פֿאַריאָהרע אַנלאַססליך דער יודענעקצעסע אין נאַליציען דורכגעפֿיהרטען הילפֿס אַקציען בעריכט ערשטאטטעט, אים פֿער- איינסמיטטעלן ווארדען 3000 פֿל. בעוויליגט, איין אויפֿרוף בראַכטע שפּענדען אים בעטראַנע פֿאַן 60000 פֿל. (דאַרונטער 20000 פֿל. פֿאַן דער פֿאַריזער אלליאַנין). דיעזע בעטראַגע ווארדען אונטער 645 פֿאַמיליען, דיא דורך דיא עקסצעסע איהרע עקסיסטענץ אייגענביססט האַבען, פֿערטהיילט.

(בריינ.) דער הייער אָס 13. פֿ. מ. פֿערישעדינע ה' בערהאַרד מאַרגענשטערן האָט פֿיר וואַהלהאַטיגע צוועקע 166,000 פֿל. הינטערלאַסען, ער פֿפלענטע אלליאַהרליך 20000 פֿל. פֿיר הומא- ניטאַרע צוועקע צו שפּענדען.

(בודאַפּעסט.) דער קאָזער האָט דעם צוקקערפֿאַבריקאַנטען יאַועף דייטש דע האַטוואַן דען אָרדען דער אייזערנען קראַנע דריט- טער קלאַסע אונד דעם סענעדינער פֿראַזידענטענהאַנדלער קאַרל ווינער דאז רייטערקרייז דעם פֿאַרנין יאַועף-אַרדענס פֿערליעהען. — וויא פֿערלויטעט, זאָלל דעם אונווערוויטאַספֿראַפֿעססאָר דר. גוסטאַוו שוואַרץ אונד דעם רייכטאָגס-אַבגעאָרדעטען דר. אַרמין ניימאַן דעמאַכט דיא האַפֿראַטהסווירדע פֿערליעהען ווערדען.

אויך ערפֿיללט ווערדען ווירד, נאַכדעם אבער אַבגעאָרדעטער שעלל איהנען ניכט פֿערויכערן קאַנטע, דאס ער נאַכפֿאַלגער דעם באַראַן באַנפֿי ווערדען ווירד, דא דער קאָזער היעראיבער נאָך קיינע ענט- שיידונג געטראַפֿען האָט, זאָ בעהאַרט דיא אַפֿפֿאָזיעאַן וויטער אויף איהרער פֿאַרדערונג, באַראַן באַנפֿי מאַנע באלד צוריקקטרעטען אונד זיין נאַכפֿאַלגער דיא קאַמפֿראַמיספֿערהאַנדלונגען צו ענדע פֿיהרען. עס פֿערלויטעט, דאס דער קאָזער דעמאַכט נאָך בודאַפּעסט קאַממען ווירד, אום אַן אָרט אונד שמעללע דיעזע שוועריגע קריזע צו לאָזען. איינעם שטעהט פֿעסט, דאס איין מיניסטעררוועכסעל אין אונגאַרן אונפֿערמירליך איזט.

— אין בולגאַריען האָט זיך איין מיניסטעררוועכסעל פֿאַלצאָגען, דאז מיניסטעריאום סטאַלאַוו איזט צוריקקגעטרעטען אונד אַן דעססען שמעללע טראַט איין קאַבינעט אונטער דעם פֿראַזידיאום דעם עהעמאַליגען מיניסטערס גרעקאָוו. דיא אורזאכע דעם מיניסטער- וועכסעלס ווירד אין דער מיינונגספֿערשיעדענהייט צווישען דעם פֿירסטען אונד דער רעגירונג בעציגליך דעם פֿערטראַגעס מיט דער אָריענט- באַהן אַנגעגעבען. עס איזט יעדאָך איין אַפֿפֿענעס געהיימיסס, דאס דיא נייערדינגס אין מאַצעדאָניען צו טאנע טרעטענדען אונטרוהען אונד אויפֿשטאַנדע דיא מיניסטערקריזע הערביגעפֿיהרט האַבען, דיא בולגאַרישע רעגירונג וואַללט אַנשיינענד דיעזע אויפֿשטאַנדע אונטערשטיצען, ווייל זיא דאַפֿאַן פֿאַרטעהילע פֿיר בולגאַריען ערהאַפֿפֿעט. פֿירסט פֿערדינאַנד אבער, וועלכער גאַנץ גוט ווייססט, דאס דיא מאַכטע עס יעצט ניכט גערנע זעהען, ווענען עס אויף דער באלקאַנהאַלבאינזעל נאַהרט אונד שפּעציעלל זייט דער אַבמאַכונג צווישען אַסטערייך אונד רוסלאַנד דיעזעלבען פֿעסט ענטשלאַסען זינד, דיא באלקאַן-שטאַטטען פֿאַר אַננרפֿע גענען דיא טירקיאַ אַבצוהאַלטען, וואר דיעזען בע- שטרעבונגען דער רעגירונג אַבגענייגט, דיעזע מיינונגספֿערשיעדענהייט פֿיהרטע צום מיניסטעררוועכסעל.

— אין רומאַניען זינד אין לעצטערער צייט אַן פֿיעלען גענענדען בויערנער וואַלוציאַנען אויסגעבראַכען, דיא איינען זעהר ערנסטען כאַראַקטער האַטטען. דיא רעגירונג מאַכט אללע אַנד- שטרענונגען, דיא רוחע וויעדער הערצושמעללען, ביהער אָהנע ערפֿאַלג. — אויף דען פֿיליפּינען-אינזעלן איזט עס בערייטט צו בלוטיגען צוואַממענשטאַסען צווישען דען אמעריקאַנישען טרופֿפען אונד דען אויפֿשטאַנדישען געקאַממען. איבער דען אויסגאַנג דערזעלבען ווידערשפּרעכען זיך דיא בעריכטע איינאַנדער. נאך איינער ווערוואַן זאָללען דיא אמעריקאַנער, נאך איינער אַנדערען דיא פֿיליפּינער געווענט האַבען, יעדענפֿאַללס האַבען ביידע גראַסע פֿערלוסטע ערליטטען. — וויא אים וואַשינגטאָן בעריכטעט ווירד, דירפֿטע דער סענאַט דיא אַנד- נאַהמע דעם פֿריעדענספֿערטראַגעס מיט שפּאַניען פֿערווייגען, דער סענאַט איזט נאַמליך געגען דיא אַקקופּירונג דער פֿיליפּינען.

קראַניק.

(קראַקויא.) פֿאַריגע וואָכע פֿאַנד אין וויען איינע קאַנפֿערענץ דעם פֿאַם באַזעלער קאַנגרעסס איינגעזעצטען אַקציאָנסקאַמיטעס שטאַטט. דיא מיטגליעדער דעם וויענער אַקציאָנסקאַמיטעס ערשטאטטעטען בעריכט איבער איהרע טהאטיגקייט זייט דעם צווייטען קאַנגרעססע מיט בע- זאַנדערער בעריקקזיכטיגונג דער פֿאַליטישען עראַייניססע. עס ווארדע דאַן איבער דיא צו שאַפֿפֿענדע נייע אָרגאַניזאַציען בעראַטהען, דורך וועלכע עטוואַאיגע מיססברייכע אונד פֿאַלשוונגען בייא דען וואַהלען אונמאַגליך געמאַכט ווערדען זאָללטען. דיא פֿאַרלאַגען בעציגליך גרינד- דונג דער קאַלאַניאַלבאַנק ווארדען גענעהמיגט, דעם אַבערראַכטיגער דר. גאַסטער אין לאַנדאָן ווארדע דיא פֿאַללאַמאַכט צור אונטער- צייכונג דער בייא דער רעגיסטריונג אונד אינקאַרפּאָרירונג דער באַנק נאַטהיגען אורקונדען ערטהיילט, דאז באַנקשטאַטוט ווארדע גענעהמיגט. אַלס סובסקריפּציאָנסטערמין ווארדען דער 28, 29. אונד 30. מאַרץ אַנגעגעבען, אַן דיעזען טאגען ווירד דיא סובסקריפּציאָן אין דער גאַנצען וועלט ערפֿאַלגען, דר. לעאָפֿאַלד קאַהן ערשטאטטעטע בעריכט איבער

דיא ספרדישען יודען אין סאלאניקי, איך מאַכטע יעדעס, דער דיא סעמיטען פֿיר אונטוויגליך צו קאַרפּערליכער אַרבייט האַלט, איינמאל דיזעזע שטאַטליכען געשטאַלטען פֿאַרפֿיהרען, מיט דען אַפּט דערלעגט- שניטטענען געזיכטערן. וויא פֿלייסטיג אונד געוואַנדט בעוואַלטיגען זיא גראַססע מעננען לאַדונג אין קורצער צייט! בעוואַנדערס אַלס עס איינד מאל גאַלט, אַן איינעס פֿרייטאָג נאָך פֿאַר 6 אַוה, דעם בעניגען דעם סאַבבאַטאָס, דאַו שיפּף פֿערטיג צו מאַכען. וואָס זאָללטע דער טירקע אַם אַנדערן טאַגע ערסט נאָך דאַצוקאַממען אונד דען פֿערדיענסט צום טהייל האַבען? ריעפּען זיא איינאַנדער צו. דער געדאַנקע, אַם סאַבב- באַטה אייניגע שטונדען צו אַרבייטען, קאַם דען לייטען גאַר ניכט אויף. (סמירנאַ, טירקייאַ.) היער פֿערשיעד אים אַלטער פֿאַן 92 יאַהרען דער אַבערראַבבינער אַבראַהאַם האַלט ש.י. דערזעלכע שטאַנד בייא אַללען קאַנפּעסיאָנען אין האַהעס אַנועהען אונד בעזאַסס פֿיעלע אויסצייכנונגען.

(יאפּאַאַ.) דער פֿאַרשטאַנד דעם „שער-ציון שפיטאַלס“ לאַססט איינען אויפֿרוף אַן אַללע גלויבענסגענאַססען ערנעהען, דעמועלבען איהרע אונטערשטיצונג אַנגעדייהען צו לאַססען. עס וואָרע נור צו ווינשען, דאַו דיזער אויפֿרוף ניכט ערפֿאַלגלאָז בלייבען זאָללטע. (יערוזאַלעם.) היער האַט זיך אונטער פֿיהרונג איינעם יעמעני-

טישען יודען, אַהרן הכהן סו פּר, איינע עקספּעדיציאָן אויף דען וועג געמאַכט, אום דען פֿלוסס סמבטיון אונד דיא צעהן שטאַממע (עשרת-השבטים) אין אַראַביען (?) אויפֿצוהווען. דערזעלכע וייל נאַמליך אים יאַהרע 1883 אין אַראַביען יודען געטראַפֿען האַבען, דיא איין בעדואינענלעבען פֿיהרען אונד זיך נאַכקאַממען דעם אין דער הייליגען שריפּט ערוואַהנטען „ונדב בן רכב“ נאַנטען. זיא ערבאַטען זיך, סופּר אין 10 טאַגען צום סמבטיון צו פֿיהרען, דאָך וואַר ער דאַמאַלס פֿערהינדערט, איהנען צו פֿאַלגען. יעטצט איזט דיא עקס- פּעדיציאָן אונטער ויינער פֿיהרונג אַבעגעגאַנגען. מאָן איזט אויף דאַו רעזולטאַט דיזעזע אַבענטייערס אייסערסט געשפּאַנט.

(פּערויען.) דער שאַה האַט דען יודען איין ערפֿרייליכעס צייכען זיינעם וואַהלואַלענס געגעבען, אינדעם ער אַן דען מיניסטער דעם אייסערען נאַכשטעהענדען ערלאַסט ריכטעמען: „איך האַבע מיט בע- פֿריעדיגונג ערפֿאַהרען, דאַם איינע אַנצאַהל יודען, וועלכע איהרען קינדערן גוטען אונטערריכט צו שאַפֿען ווינשען, דענען אַבער דיא אַפּפּענטליכען שולען פֿערשלאַססען זינד, בייטראָגע צו ערריכטונג איינעם ערציעהונגס-אינסטיטוטס זאַממעלן, אין דעם אַרמע קינדער אונד וואויען לערנען ווערדען, מיינען נאַמען נאָך דעם געזעטצע מאָועס צו זענען אונד פֿיר מיך אונד מיינע הערשאַפּט צו בעטען, איך בעטראַכטע דיא יודען אַלס מיינע טרייע אונטערטאַנען, אונד איהרע שולע, דיא זיא בעגרינדען וואַללען, אום איינעם טהיילע מיינער אונטערטאַנען אונד טערריכט צו ערטהיילען, אַלס ניטצליך אונד פֿאַרטהיילענע פֿיר מיין גאַנצעם רייך. איך האַבע דאַהער דען פֿינאַנצמיניסטער אַנגעוויזען, צו דעם פֿאַנדס דיזעזער שולע איינע סובווענציאָן פֿאַן 200 טאַמאַנס (2000 קראַנען) אויסצוצאַהלען.“

(פּערויען.) וויא דער נייע דירעקטאָר דער אַליאַנצע-שולע אויס דער הויפּטשטאַט פּערויענס, טע העראָן, בעריכטעט, האַט זיך דיא לאַגע אונזערער גלויבענסגענאַססען דאַועלכסט בעדייטענד גינסטיגער געשטאַלטעט. דיא פֿערפֿאַלגונגען האַבען פֿאַסט גאַנץ אויפֿגעהאַרט. דיא דאָרטיגען יודען האַבען זאָגאַר דיא יודענצייכען, דיא זיא ביהער טראַט- גען מוססטען, אַבעלענט.

(יעמען, תימן.) אין יעמען שפּיעלען זיך זייט פֿיעלען מאַנאַטען געוואַלטהאַמע אונרוהען אַב; איין מאַכטיגער אויפֿשטאַנד האַטטע דיא טירקישע רעגירונג צו ענערנישע מאַסערעגעלן געצוואונגען אונד מאַן קאַנן זיך לייכט דענקען, דאַם דיא אין דען גראַסערען שטאַדטען דער געגענד פֿערטהיילטען איוראַעליטען דען ריקקשלאַג דיזעזער פֿאַר- גאַנגע אויפֿס גרויזאַמטע עמפּינדען מוססטען. נאָך בעענדעטעם קריענע שטעללטע זיך איינע פֿורכטבאַרע הונגערסנאַטה איין. דיזעזע פֿערדאַפּ- פעלטען ליידען זינד עס, וועלכע שאַרען פֿאַן אונגליקליכען אויס

אַקקערבויקאַלאָגיע מאלאַכאַוואַ אין דיא אייסערסטע נאַטה געבראַכט, זאַ דאַם פֿיר זיא שפּענדען געזאַממעלט ווערדען מוססטען. (וואַרשויאַ.) איין היעזיגער הויבעזיטצער האַט דען געמיינדעפֿאַר- שטאַנד בענאַרכטיגט, ער בעאַבזיכטיגע אַן דער טוואַרדאַ-שטראַסע איינע גראַססע סינאַגאָגע צו ערריכטען מיט אונבעצאַהלטען פּלאַטצען פֿיר שטרענגלייביגע יודען, מיט אויסשלוסס דער „חסידים“ (?). דיא בוי- קאַסטען וואַרדען אויף 150000 רובּעל פֿעראַנשלאָנט. דיא עווענט- טועללען איינאַהמען דער סינאַגאָגע זאָללען וואַהלטהאַטיגען צוועקקען צונווענדעט ווערדען.

(אָדעסאַ.) דיא היעזיגע אַרצטעקאַממער האַט אַן דען גאַווערנער דאַו ערווען געשטעלט, דאַם מאָן צום מצות-באַקקען איינע בע- זאַנדערע קאַנצעססיאָן ברויכען זאָלל, אום אין דען באַקקערייען דיא היעניענישען פֿאַרשריפּטען גענויא דורכפֿיהרען צו קאַננען.

(קרעמענטשוו, רוססלאַנד.) דער אַבערקאַממאַנדאַנט דער היעזיגען גאַרניזאָן האַט דען ראַכבינער בעאויפֿטראַנט, דאַהין צו ווירקען, דאַם דיא יודען ניכט מעהר אַם זאַמסטאַג מיט איהרען פֿאַמיליען שפּאַצירען העראַומגעהען זאָללען, דאַ דאָרוך דיא אַפּפּיצירער בעלאַסטיגט (?) ווערדען. דער ראַכבינער מוסטע איינע דיעסבעצייגליכע פּראַקלאַמאַציאָן ערלאַססען, נור צווייא שטראַסען וואַרדען אַנגעוויזען, וואָ דיא יודען שפּאַצירען געהען דירפֿען.

(קויקאַוו.) איין גרויענאַפּטעס אונגליק האַט זיך אין דער שטאַדט קובאַ (גאַווערנענט באַקו) עראַיינגעט. אַלס דער דאַרט וואַהגענדע קויפּמאַן רפּאַל בר רחמים פֿאַן איינער געשאַפּטערייע אויס איינעם נאַהען דאַרפֿע צוריקקעהרטע, פֿאַנד ער צו זיינעם ענט- זעטצען זיינע אויס 6 פּערוואַנען בעשטעהענדע פֿאַמיליע ערמאַרדעט. דיא מאַרדער קאַננטען ניכט אויסגעפֿאַרשט ווערדען, דער אונגליקליכע מאַן איזט איין גראַססער וואַהלטהאַטער.

(סיביריען.) בעקאַננטליך בויט רוססלאַנד יעטצט איינע באַהן דורך סיביריען, וועלכע דורך דיא בינעזישע פּראַווינג מאַנדשורייא געהען ווירד. אייניגע יידישע פֿאַמיליען וואַללען נון אויס דיזעזע אַנלאַססע נאָך דער מאַנדשורייא איבערזיעדעלן, אום דאַרט פֿיר דיא באַהנד- אַרבייטער קאַנטינען צו ערריכטען, דער גענעראַלגאַווערנער אונטער- זאַנטע דיזעס יעדאַך מיט דער מאַטיווירונג, דאַם רוססלאַנד דאַנן פֿיר דיא יידישען אַנזיעדלער איינעם גאַרניזאָנען אין דער מאַנדשורייא האַלטען מיססטע, אום זיא פֿאַר דען פֿיינדזעליגקייטען דער דאָרטיגען טאַר- טאַרען אָדער מאַנגאַלען צו שיטצען. אינטערעסאַנט איזט עס, דאַם דיזעזער רוססישע פּונקציאָנאַר ניכטיידישען רוססישען אונטערטאַנען דיא אַנזידלונג אין דער מאַנדשורייא געשטאַטטעט, אָהנע צו פֿירכטען, דאַם דיזעזע פֿאַן דען מאַנגאַלען דאַועלכסט אַנגעפֿיינדעט ווערדען דירפֿטען.

(ראָס.) דאַו היעזיגע ראַכבינערסעמינאַר וואַרדע געשלאַססען אונד נאָך פּלאַרעניץ פֿערלענט, וואָ עס אונטער דער אויפֿזיכט דעם דאָרטיגען אַבערראַבבינערס דר. מרגליות, דער אויך איין טיכטיגער תלמודיסט איזט, שטעהען ווירד.

(ראָס.) קאַממערציענראַטה אויגוסטאַ מאַרטאַראַ איזט צום גענע- ראַליאַנישפּעקטאָר דער באַנקען ערנאַנט וואַרדען.

(פּלאַרעניץ.) היער ווירד דעמאַכטט איין יידישעס וואַזענהוי ערריכטעט. עס ווירד דיזעס דאַו ערסטע אין איטאַליען וויין, דיא קאַסטען דעסועלבען ווערדען פֿאַן דעם נאַכלאַססע דער פֿרויא רעניאַ אַטטיאַ אין דער האַהע פֿאַן 300,000 פּראַנסק געדעקקט.

(בעלפּאַסט, ענגלאַנד.) היער וואַרדע אונזער גלויבענסגענאַססע אַטטאַ יאַפּפּע צום לאַרד-מאַיאַר (בינערמייסטער) געוואַהלט.

(אַטהען.) ה' מיכאַעל בעמסאַ אויס קאַרפּו איזט אַלס דער ערסטע יודע אין גריעכענלאַנד צום שטאַטליכען לעהרער ערנאַנט וואַרדען.

(סאַלאָניקי.) אין איינעם פּאַללעטאַן דער „פּראַנקפורטער ציי- טונג“ איבער דאַו לעבען אונד טרייבען אַם היעזיגען האַפּען פֿינדעט זיך אונטער אַנדערעם פּאַלגענדע שטעללע: „דיא טיכטיגסטען וואַרען יעדאַך

פאללעטאָן.

נאך ציון.

ערצאהלונג פֿאָן מ. ד. בראַנדשטאַטטער.

(3. פֿאַרמאָנונג.)

דאָ קאָס אלישע אין איהר פֿאַטערליכעם הויז. לויט נאָהם וואָהר, דאָס ער פֿיעל העבראַאישע ביכער ליעזט אונד זאָואָהל אין דער אַלטען אַלם אויך אין דער נייערען העבראַ-אישען ליטעראַטור בעוואַנדערט אַזוי, זיאַ וואָר דאָריבער זעהר ערפֿרייט, דענן צו יענער צייט בעגאַנן דער ייִדיש-נאַציאָ-נאַלע געדאַנקע אויך אין דען קרייזען דער ייִדישען מאַדכען איינצוריינגען, שפּעציעלל אין לעמבערג; דיעזער הייליגע געדאַנקע בעזעלמע אויך לויט, דערען הערץ פֿיר אַללעם עדלע אונד ערהאַבענע וואָרס שלוג אונד זיאַ שמרעכטע שאָן לאַנגע דאַרנאָך, דיא העבראַאישע שפּראַכע צו ערלערנען, דיעזע הייליגע שפּראַכע דער פּראָפּעטען, וועלכע יעצט נאָך לאַנגעס אַלטער וויעדער איינע פֿעריינגונגסקור דורכמאַכט אונד וויע-דער צור לעבענדיגען שפּראַכע ווירד אים מונדע דער ייִדישע זאָהנע, וועלכע דיא בערגע ציונס בעבויען אונד דאַראַן געהען, דען באַדען דעם הייליגען לאַנדעס וויעדער אורבאַר צו מאַכען. זיאַ האַפּטע אַלזאָ, יעצט איהרען הערצענסוואונש מיט הילפּע איהרעם שטיעפֿכורדערס עררייכען צו קאַנען, ווענן דיעזער זיך היעצו גענייט צייגען זאָללמע. איהרער שאַנע האַפּטונג איזט אויך אין ערפֿיללונג געגאַנגען; יא, אין נאָך גראַסערעם מאַסע, אַלס זיאַ ערוואַרטעטע. אלישע וואָרד ניכט בלאָס איהר לעה-רע, זאָנדערן אויך איהר פֿאַלגואַמער שילער, דער איהרע וואַרטע מיט בעהאַנגע פֿערשלאַנג. ער לערנטע זיאַ העבראַאיש לעזען אונד פֿערשמעהען, אונד זיאַ לערנטע איהן לאַגיש דענ-קען אונד שפּרעכען, ערטהיילמע איהם אונטערריכט אין פֿער-שיעדענען וויסענשאַפֿטליכען געגענשאַפֿטען, דיא זיאַ אים גימנאַזיאַם, דאָ זיאַ אַבסאָלווירטע, געלערנט האַטמע. זיאַ ביל-דעטע איהן צו איינעם מאַדערנען מענשען העראַן, דער דאָ ניטצליכע פֿאַם שאַדליכען צו אונטערשיידען פֿערשטאַנד, שטאַטט דאָס ער ביזער וווי אין בלינדער אומהערטאַסטעמע, אָהנע דען ריכטיגען וועג צו פֿינדען. עטוואַ צווייאַ יאַהרע וואָהרמע דיעזעס פֿערהאַלטניסס. אלישע ערלערנטע גרינדליך דיא דייטשע אונד דיא לאַנדעסשפּראַכע, עבענזאָ אַנדערע, הייטצוטאַגע נאַטה-ווענדיגען געגענשאַפֿטען; לויט וויעדעראַום בעהעררשטע דיא העבראַאישע שפּראַכע פֿאַללשטאַנדיג אונד לאַז איהרע העבראַ-איש. ביידע וואַרען נון מיט איינאַנדער צופֿריעדען. נאָך אונד נאָך אַבער ענטוויקקעלטען זיך אין איהרען יונגען הערצען גאַנץ אַנדערע געפֿיהלע, דיא איהנען ביז נון פֿרעמד וואַרען; געפֿיהלע אַנגענעהמען שמערצעס אונד באַנגער האַפּטונג, געפֿיהלע טיע-פֿער וועהמוטה אונד פֿריידיגען אויפֿובצענס, הייליגע געפֿיהלע, דיא איהרע הערצען ערפֿיללמען, טראַצעס אַבער זיך נייע אין וואַרטען לופֿט מאַכטען—דא אַפּפּעטע זיך איהנען דער היטמעל אונד זיאַ ערבליקטען איינע גאַטטליכע ערשיינונג: דיא ערסטע ליעבע אין איהרער פֿאַללסטען ריינ-הייט, שטאַרקע אונד הייליגעם צויבער!

וואָהרענד נון דיא קינדער טאַגע דער האַכסטען וואַנגע פֿערלעכטען, צאַנקטען זיך דיא עלטערן אונד פֿערוואַהנטען זיך אימער וויעדער; קריעג אונד פֿריעדע, צאַנק אונד אויסזאָהנונג לאַזמען טאַגליך איינאַנדער אַב.

IV.

איינעם טאַגעס קאָס אלישע אויפֿס האַכסטע ערפֿרייט נאָך הויזע אונד ערצאהלמע לויט, דאָס עס איהם געלינגען

דעם לאַנדע נאָך פֿאַלאַסטינאַ טריעכען. דיא געמיינדע פֿאַן סאַגאָה, הויפטשטאָרט פֿאַן יעמען, ריכטעטע איינען ריהרענדען בריעף אַן דיא פֿאַרזיער אַלליאַנץ, אין וועלכעס זיאַ דיא ליידען אַללער אַרמ, דענען דיא יודען דאָועלכסט אונטערוואַרפען זינד, שילרערטע. אַללע מאַכטען זיאַ דאָ לאַנד פֿעראַססען, אום אין מילדערער געגענד איין וועניגער געפֿאַהרדעטע דאָזיין אונד זיכערע עקסיסטענצמיטמעל צו פֿינדען. ליידער זינד זיאַ צומייסט קליינע האַנדלער אַדער האַנדווערקער, דיא נור לייכטערע געווערע פֿערשטעהען. דיא אַלליאַנץ האַט איהנען בעדייטענדע מיטמעל צוקאַמען לאַססען, דיא דען אַרמסטען פֿאַמיליען וויעדער אויפֿהעלפֿען וויעדען.

(אַלניער.) באַראַנין הירש האַט פֿיר דיא אַלניערישען יודען 2 מיליאָנען פֿראַנקס געשפּענדעט.

(אַלניער.) דיא רעגירונג האַט איין נייעס געזעטץ פֿערטייג געשטעלט, נאָך וועלכעס אויסלאַנדער, זעלבסט ווען זיאַ נאַטוראַליזירט וויעדען, ערסט נאָך אַבלייף פֿאַן 30 יאַהרען דאָ וואַהרעכט בע-זיטצען. דאָדורך ווירד דען העטצערייען דער אַנטיסעמיטען, דיא זיך צומייסט אויס שפּאַנערן אונד איטאַליענערן רעקרוטירען, איין ריעגעל פֿאַרנעשאַבען וויעדען.

(אויסטראַליען.) דיא ענגלישע קאַלאָניע נייאַזיד-וועלס האַט וויעדער איינען יודען צום גענעראַלפֿערטערטער דערוועלכען בייא דער רעגירונג אין לאַנדאָן געוואָהלט. עס איזט דיעס סיר יוליאַן סאַלאַמאַנס, (דער אַבמאַנן דעם פֿאַלענקלובס, ריטטער פֿאַן יאַוואַרסקי), איזט פֿאַריגע וואַכע אין וויען פֿאַן איינעם פֿיאַקער איבערפֿאַהרען וואַדען אונד ערליטט ציעמליך שטאַרקע פֿערלעטצונגען; ער איזט יעדאָך בערייט וויעדערהערנעשטעללעט.

(פֿירסטין מאַריע לואיזע פֿאַן בולגאַריען) איזט פֿאַריגע וואַכע געשטאַרבען. דיא פֿירסטין שטאַנד אים 28 לעבענסיאַהרע.

(גראַף קאַפּרווי.) געוועזענער רייכסקאַנצלער דייטשלאַנדס נאָך פֿירסט ביסמאַרק, איזט אַם 6. ד. מ. געשטאַרבען.

(כינעזישע פֿאַלאַסטרועוואַליציאָן.) אין דעם קאָיאַרליכען פֿאַלאַסט פֿאַן כינאַ שטעהט איינע רעוואַליציאָן בעפֿאַר אונד צוואַר זאָלל דיעוועלכע געגען דיא מוטטער דעם קאָיאַרעס געריכטעט זיין, וועלכע זיך דער רעגירונג בעמאַכטיגט האַטמע.

(בראַנדקאַטאַסטראַפֿע.) איינעם אין נאַני-באַברויץ (אונגאַרן) אויסגעבראַכענען בראַנדע זינד 14 מענשענלעכען אונד 150 הייזער צום אַפּפֿער געפֿאַללען.

קראַקויער לאַקאַל-נאַכריכטען.

(דער דירעקטאָר דער היעזיגען עשקאָמפּטעבאַנק, ה' יאַזעף גאַלדוואַסער) איזט פֿאַם האַנדעלסגעריכטע צום זאַכפֿערשטאַנ-דיגען אים בוכבאַכע בעשטעללעט וואַדען.

(לעבענדיגע צייטונג.) אים היעזיגען ייִדיש-אַקאַדעמישען פֿעראַיין „השחר“ (פּשעושוויט) פֿאַנד אַם 5. ד. מ. אַבערנס איינע „לעבענדיגע צייטונג“ („שורנאַל פֿאַרלעע“) שטאַטט, דיא איבעראויס גלאַנצענד געלאַנג. דיא פֿאַרלעזונגען דער העררען הערשאַפֿער, שאַליט, גאַלדוואַסער, ציפֿפֿער אונד הילפֿשטיין פֿאַנדען רייכען בייפֿאַלל. — זאָננטאָג דען 12. ד. מ. פֿינדעט אין דיעזעם פֿעראַינע איין פֿאַרטראַג דעם ה' מיכאַעל בערקאָוויטש איבער „איינע ייִדיש-נאַציאָנאַלע אַנשוואַונג“ שטאַטט.

(אויסצייכנונג.) דעם ה' היינריך וויינמאַנן, בעזיטצער דעם האַמעל וויינמאַנן, וואַרדע פֿאַן דער אינטערנאַציאָנאַלען אויסשטעללונג פֿיר קאַבוקסט אין פֿאַרוי דאָ עהרענדיפֿלאַם מיט דער נאָלדענען מעדאַיללע צוערקאַנט.

(טאַדעספֿאַלל.) הער יוליאַן יודקיעוויטש, בוואַנטער-נעהמער אונד קולטוספֿאַרשטעהער, איזט אַם 7. ד. מ. אום 4 אהר מאַרגענס אים אַלטער פֿאַן 65 יאַהרען פֿערשיעדען. דאָ לייכענבע-גאַנגניסס פֿינדעט אַם 9. ד. מ. שטאַטט.

ענגעל, מיין גליק אונד מייע האפפונג! — אונד אלס אלישע אלזא שפראך, ברייטעטע ער אנווילקירליך זיינע ארמע אויס אונד עמפפינג באלד אין דענוועלבען לוירא, וועלכע ער אורארמטע אונד אן זיין פאכענדעס הערץ דריקקטע. אין דיעזעס מאָסטעטע פֿעראייניגטען זיך אונטער הייססען קיססען צווייא ריינע זעלען אונד שלאָסען איינען הייליגען בונד פֿיר אימטער. קיין וואָרט קאָם איבער איהרע ליפּפען, בלאָס איהרע הערצען שפּראַכען — אונד בלאָס דיא נאָטטהייט פֿערנאָהם דיעזע וואָרטע...

דיא ערסטע צייט וואָר גליקליך פֿאַראיבער, דיא נייע פֿאַבריק האָט דיא שוועריגקייטען, דיא זיך יעדעס יונגען אינטערנעהמען ענטגענעשטעללען, איבערוואונדען, איהרע ער־ צייגניססע פֿאַנדען רייכען אכזאָטן אונד דאָ געשאַפֿט גינג זעהר פֿלאָטט. אויך אלישע בעוואָהרטע זיך פֿאַרציגליך אין זיינער שטעללונג, זיין שעף וואָר מיט איהם זעהר צופֿריעדען אונד איבערגאָב איהם באלד דיא גאַנצע לייטונג דער היטטע, זיין געהאַלט וואָרדע בעדייטענדר ערהאַהט אונד ער פֿיהלמע זיך זעהר וואָהל. זעלבסטפֿערשמאַנדליך וואָר אויך לוירא היעראיבער זעהר ערפֿרייט אונד איבער אַללע מאָסטען גליקליך...

דאָ, וויא איין בליטן אָס הייטערען טאָגע, כראַך יאָה איבער דאָ עלטערליכע הויז דעס גליקליכען לעבעספֿאַררעם איינע קאַטאַסטראַפֿע העראָן. דאָ געשיקק האָט דער מוטטער אלישע'ס גאָר אַרג מיטגעשפּיעלט אונד דיא שטאַלצע מאַדאַמע מיט איינעם שלאָנע צערשמעטטערט... דער דירעקטאָר דעס באַנק-הויזעס, אין וועלכעס אַדעלע איהר געלד אויפֿבעוואָהרט האָטטע, בעגינג, נאָכדעם ער גראָססע דעפֿירדאַציאָנען פֿעראיבעט, איינען זעלבסטמאָרד; איינע רעוויזיאָן דער באַנקקאַססאָ ער-גאָב, דאָס דיעזעלכע פֿאַסט גאַנץ ערשאַפֿט וויא אונד זאָממט-ליכע איינלעגער האָטטען מיט איינעכאַלע איהר גאַנצעס געלד פֿערלאָרען, דאַרזנטער אויך אַנווערע אַדעלע, וועלכע ביינאָהע פֿערריקט וואָרדע, אַלס זיא דיעזע היאָבספֿאַסט ער-היעלט. בעקלאָסטענען הערצענס איילטע זיא נאָך B. אין דער האָפֿפֿונג, פֿיעללייכט דאָך עטוואָס רעטטען צו קאַננען; אכער פֿערגעבענס. אַלס זיא נון מיט לעערען האַנדען נאָך הייזע צוריקקעהרטע, דאָ וואָר איהר שיקקואָל בעוועגעלט — הערר סאַלאַמאַנדער שלוג נון איינען גאַנץ נייען טאַן אָן, אונד נאָך געוואָנהייט זיינע בייזען האַנדע אויף דען בויד לעגענד ער-אַפֿפֿעטע ער אַדעלע, דאָס, ווייר נור איינמאַל אויף ער דען לעבען, אונד נאָכדעם זיא ביו נון איהם קיין פֿער-טרויען שענקען וואָללמע אונד איהרע טאַשע פֿעסט פֿער-שלאָסען היעלט, מאָגע זיא יעטצט צו דעם באַנקדירעקטאָר געהען, דעם זיא פֿאַללסטעס פֿערטרויען שענקטע, דער אכער עבענפֿאַללס געצייגט האָט, דאָס, ווייר נור איינמאַל אויף עררען לעבען; בייא איהם, סאַלאַמאַנדער, האָבע זיא ניכטס מעהר צו זוכען. אַדעלע פֿערוזכטע, איהם אין איהרער וויזע צו אַנט-וואָרטען, דיעסמאַל אכער אָהנע ערפֿאַלג — אַדעלע'ס געלד וואָר דאָהין אונד מיט דעמוזעלבען סאַלאַמאַנדערס געדולד; קיינע ליעבעסבעצייגונגען, קיינע קאַמפּלימענטע, קיינע שמי-בעליגען מעהר — אונד אַלס זיא אויפֿ'ס אייסערסטע עררעגט דאָ הויז פֿערליעסס, שלאָסס ער האָכסט פֿערגינגט אונד ער-לייכטערט אויפֿאַטהמענד דיא טהיר הינטער זיא צו.

(פֿאַרטועטצינג פֿאַלגט.)

”יונה פֿירולקעס”

שייטפּיעל אין 5 אקטען פֿאַן גאַבריעלא זאַפּאַלס קאַ.

(פֿאַרטועטצינג.)

דער ערסטע אקט שפּיעלט זיך אין דער וואָהנינג דעם אַלטען פֿירולקעס אָב, דאָ עלענד דער יידישען פֿאַלקס-

איזט, אין איינער נייגערינדעטען גלאַהיטטע איינע אַנשטעללונג אַלס בוכהאַרטער מיט איינעם יאָהרעסגעהאַלטע פֿאַן 400 fl. צו פֿינדען. „צוואָר איזט דער געהאַלט איין זעהר ניעדריגער — זאָנטע ער — אכער אויך מייע קעננטניססע אין דער בוכ-פֿיהרונג רייכען ניכט ווייט, יעדענפֿאַללס מאַכט עס מיר פֿריידע, נון איינע בעשאַפֿטיגונג געפֿונדען צו האָבען אונד ניכט מעהר אויף אַנדערע אַנגעוויזענע צוויין. דאַרף איך מיך איבער דיעזען גליקסצופֿאַלל פֿרייען, טהייערע לוירא?“

„מיט רעכט“ — ריעף דאָ מאַדען ערפֿרייט — „אכער דאָ איזט ניכט דעם צו פֿאַלל צו פֿערדאַנקען, זאָנדערן דער עוויגען פֿאַרזעהונג, דענן דאָ איזט דער ערסטע שרייט צו דייער עקסיסטענץ. איין זאַלכער גליקליכער שרייט ווירד נור פֿאַן דער פֿאַרזעהונג געלייטעט. — אכער וואָן בעגינט דייע טהאַטיגקייט אין דער פֿאַבריק, מיין טהייערער?“

„זיא האָט בערייטט בעגאַננען — ערווידערטע אלישע, דיא האַנדע זיינער געלעבטען וואָרס דריקקענדר — איך בין עבען געקאָממען, פֿאַן דיר, מייע אייניגסטגעליעכטע, אַבשיעד צו נעהמען. אייניגע טאַגע ווערדען וויר אונז ניכט זעהען, דענן עס איזט פֿיעל צו טהון אין איינער נייא ערפֿאַנעטען פֿאַבריק, אונד איך מוכס מיך גאַנץ טיינעם בערופֿע ווידמען, אום מייען פֿערפֿליכטונגען נאָכצוקאָממען. נאָכדעם איך נון אין דער פֿאַבריק, וועלכע עטוואָ איינע דאַלבע טיילע פֿאַן דער שטאַדט ענטלעגען איזט, וואָהנען ווערדע, זאָ ווערדע איך נור פֿיר זאַמסטאַג, אָן וועלכעס טאַגע דער בעטריעב דערזעלבען איינ-געשטעללט זיין ווירד, נאָך הויזע קאַממען קאַננען. דיעזער הייליגע רוהעטאַגע ווירד מיר יעטצט דאַפּעלט הייליג זיין, דענן אָן דעמוזעלבען ווירד מיר דאָ גליק פֿערגאַנגט זיין, דיך צו זעהען אונד מיט דיר צו שפּרעכען, וואָהרענדר איך מיך דיא גאַנצע וואָכע בלאָס דאַמיט בעגינגען טיססען ווערדע, אָן דיך, מייע טהייערע זעלע, צו דענקען אונד מיר דיין לעבעליכעם בילד פֿאַר אויגען צו האַלטען.“

„עבען ווייל דאָ פֿאַן מיר זאָ אויפֿריכטיג אונד צופֿריעדען אַבשיעד צו נעהמען געקאָממען ביזט — ערווידערטע לוירא געפֿיהלפֿאַלל — ווייל דאָ דיך מיט זאַלכעם אייפֿער דייענעס נייען בערופֿע ווירמען וויללסט, עבען דעסהאַלב ביזט דאָ מיר יעטצט פֿיעל ליעבער אונד טהייערער. איזט דאָך דאָ דיא אויפֿגאַבע אונד דיא פֿליכט דעם מאַננעס, פֿיר זיינע צוקונפֿט צו זאָרגען. לעבע אלזאָ וואָהל, מיין ליעבער, טרעטע דייען נייען פֿאַסטען אָן אונד זיא אימער פֿראָהען מוטטעס. — אכער, וואָרום שטעהסט דאָ זאָ אין געדאַנקען פֿערוזנקען אונד שוויגענד דאָ? וואָריבער דענקסט דאָ נאָך, מיין הערצענס-געליעכטער?“

„יא, מיין הערץ דענקט איבער פֿיעלעס נאָך — ער-ווידערטע אלישע, לוירא מיט ליעבעפֿאַללען בליקקען בע-טראַכטענדר — איך ברינגע דיר אַכטונג אונד עהרע ענטגעגען, ערהאַבענעס מאַדען; איך בין דיר פֿיעל דאַנק דאַפֿיר שולדיג, דאָס דאָ פֿאַם ערסטען טאַגע אָן, דאָ מיר דאָ גליק צוטשייל וואָרד, דיך שוועסטער נעננען צו דירפֿען, מיך פֿאַן דייענעס ערלען גייסטע בעוועלט האָסט; איך ליעבע דיך איבער אַללע מאָסטען — איך הענע אכער אויך דיא צופֿערזיכטליכע האָפֿפֿונג, דאָס דייע וואָרטע; „דאָ איזט דער ערסטע שרייט צו דייער עקסיסטענץ, אין ערפֿיללונג געהען ווערדען! — יא, איך פֿיהלע עס אונד בין דעססען געוויסס, דאָס דייע וואָרטע שטעטס צור וואָהרהייט ווערדען טיססען. דיא עוויגע פֿאַרזעהונג האָט מיר דיעזען וועג פֿאַרגעצייכנעט, זיא ווירד מיך לייטען ביו איך מיין ציעל עררייכען ווערדע, ביז מיר דאָ גליק פֿערגאַנגט זיין ווירד, איינען הויזהאַלט צו גרינדען, פֿיר מיך אונד דיך, מייע טהייערע לוירא, מיין רעטטענדר“

זעלבט איהרעם טאנע געבען, אבער זיעה דא: דאז ברעך איזט פערשוואונדען, דער פערדאכט לענקט זיך ולייך אויף דער אממע, דאס זיא דאסזעלבע גענאָממען האבע, זיא אבער שרייט: יאנטשי זעלבסט האבע עם פערצעהרט. עם ענטשטעהט איין אונגעהייערער לאָרס אונד געשריא. יאנטשי'ס געדולד שיינט צו ענדע צו ויין, ער איזט נון דער בעלאָסטיגונגען אונד בע- העלליגונגען, דענען ער טאָגליך אייסגעזעטצט איזט, מידע, ער ציעהט אויס דעם וואשטראָג זיינע עכען אים וואשען בעגריפ- פענע וואָשע אונד איילט פאָרט, ערקלאָרענד, דאס ער ניכט מעהר צוריקקאָממען ווערדע. אללער איינוואָהנער בעמאָכטיגט זיך גראָסע בעשטירצונג, וואס ווירדע חנה זאגען, וועגן זיא נאך הויזע קאָממע אונד פאָן דער פלוכט איהרעם טאנעם ער- פאהרען ווירד. ענדליך קאָממט זיא אונד ערפאָהרט דיעזע טרויערבאָטשאַפט, צונאָכסט ניממט זיא זיינע פלוכט ניכט ערנסט, אלס איהר אבער פערזיכערט ווירד, ער האבע געזאגט, דאס ער ניכט מעהר צוריקקאָממען ווירד, שלאָגט זיא לאָרס אונד איילט שנעללל אויף דער שטראַסע, אום איהן נאך איינ- צואיאגען, אללע הויזגענאָססען איילען איהר נאך, נור יונה אונד מאָרעסא בלייבען אלליין צוריק, זאָוויא דער קליינע לייבעלי, וועלכער אויס דעם חדר צוריקקעהרטע אונד איבער העפטיגע קאָפּשטערצען קלאגטע. מאָרעסא בעשטעטע איהם אויף דעם ערדבאָרען אונד לענטע איהן שלאָפען, דער ארמע אבער קאנן ניכט שלאָפען אונד אָכצט אונד שטאָהנט אין איינעמפאָרט. מאָרעסא פראַגט נון יונה, אָב זיא קיינע זינדע בעגאנגען האבע, דאס זיא הייטע לייבעלי ניכט געזוואונגען האבע, צו בעטען. איך בין קיין געלעהרטער, ערווידערט יונה, אום דאז בעאורטהיילען צו קאָננען; אבער זאָ פיעל ווייסס איך, דאס דאז קלאגען אונד וויינען דער ארמען אויך איין געבעט איזט, דאז צום היממעל דרינגט... לייבעלי שלאָפט ענדליך איין אונד יונה ניממט איין כוך אונד בעגינטט מאָרעסא אים לעזען צו אונטערריכטען.

דאמיט שליעסט דער ערסטע אקט. אין דעמזעלבען שפיעלט יונה נאך איינע זעהר קליינע ראָללע. ער ערשיינט ערסט צום שלוסע דעם אקטעס אויף דער בינע אונד וויר וויססען נאך ניכט, וואס אויס איהם נאך דעם אבלעבען מלכה'ס געוואָרדען איזט. זיינע וועניגען וואָרטע דייטען צוואר דארויף הין, דאס זיך מיט איהם איינע גראָסע פעראָנדערונג פאָללצאָגען האט, אבער דאז אללעס איזט זאָ אונקלאר אונד אונדייטליך, דאס עם זיך קוים דעפינירען לאָסטע. ערסט אים צווייטען אקטע ערשיינט ער אונד אין גאנץ אנדערעם ליכטע. (פארטעטצונג פאלגט.)

לעטצטע נאכריכטען.

פאריז, 6 פעברואר. דער געוואלטשטרייך דער רע- גיערונג געגען דיא רעוויזיאָן דעם דרייפֿוס-פראָצעסעס איזט גליקליך אָבעשלאָגען וואָרדען. דיא רעוויזיאָנס- קאָמיסיאָן דער קאָסיאָן דער קאָסיאָן דיא פאָרלאַגע דער רעגירונג, וואָנאָך דיא רעוויזיאָן דעם דרייפֿוס-פראָ- צעסעס דער שטראַפֿאָממע דעם קאָסיאָנאָנסהאָפעס אָבעגענאָממען אונד דען פֿעראייניגטען קאָממען דעמזעלבען איבערנעבען ווערדען זאָללמע, מיט 9 געגען 2 שטימ- מען אָבעלעהנט. דיא רעגירונג בעהארט צוואר נאָך איממער אויף איהרעם שטאַנדפונקטע, מאָן האָפּט יעדאָך, דאס אויך אים פלענום דער קאָממע דיא פאָרלאַגע אָב- געלעהנט ווערדען ווירד. וויא פֿערלויטעט, געדענקט דיא רעגירונג, אין דיעזעם פאָללע איהרע דעמיסיאָן צו געבען.

מאססען קאָננטע ניכט דראסטישער פאָרגעהירט ווערדען, אלס עם היער געשיעהט. אויססער דעם פירולקעס וואָהנען דאזעלבסט נאך צווייא פאָמיליען: יאנטשי אונד חנה אָבער- וואססער אונד איהרע 6 קינדער זאמטט איינער אממע, לייזער בעס אונד זיינע פֿרויא; דער באַקקערגעהילפע דור נוסם האט דאזעלבסט זיין נאכטקווארטער, אדער ריכטיגער טאגקווארטער; איין פֿרייליין מאָרעסא, וועלכעם ביא פירולקעס אים געשאַפטע אנגעשטעללט איזט אונד איהרע ניכטע גוסטא — אלל דיעזע וואָהנען אין איינעם ציממער, וועלכעם אין דער מיטטע דורך איינע ניעדריגע וואנד געטהיילט איזט, דיא איינע האָלפטע דיענט אַלס וואָהנשטובע, דיא אנדערע האָלפטע אלס האנדלונג דעם פירולקעס. לייזער בעס איזט איין ארמער הויירער, דער דעם פירולקעס דען צינו נאך ניכט געזאהלט האט אונד פירולקעס דראָהט זיינער פֿרויא מרים, איין שוואכעס אָבערהאַרמטעס יונגעס ווייב מיט איינעם זייגלונג אויף דען האַנדען, ער ווערדע זיא הינאויסווערפֿען, וועגן זיא ניכט בע- צאהלען ווירדע. דער באַקקערגעהילפע דור נוסם מאָכטע גערן דיא מאָרעסא, דיא איין זעהר אנשטאַנדיגעס מאָדען איזט, הייראטהען, איין צווייטער באַקקערגעהילפע, שמואל פאנטאָפֿעל, שטעהט מיט איהרער ניכטע גוסטא אויף זעהר פֿערטרויטעם פֿוסע. עם הייססט, נוסם ווירד דיא מאָרעסא, פאנטאָפֿעל דיא גוסטא הייראטהען. מאָרעסא איזט אבער ניכט גענייגט, ניסס דיא האנד צום עוויגען בונדע צו רייכען, יונה, דער זיך אים געגענואטצע צו וויינעם פאטער מיט אללען הויז- גענאָססען זעהר גוט פֿעהרלאַט, זיא אין איהרער נאָטה טראָסטעט אונד איהנען טאנכטאל זאָגאר איינע אונטערשטיצונג צו- קאָממען לאָסטע, געפאללט איהר בעססער אלס דער רויהע, אונגעהאָבעלטע באַקקערוינגע. נוסם מערקט דיעם אונד ער שטעהט איממער הינטער דער וואנד, וועגן יונה אונד מאָרעסא אלליין אים געשאַפטע זיטצען, אום איהרע אונטעררעדונגען צו בעלוישען, פיעללייכט ערפאָהרט ער עטוואס פֿיר איהן אינ- טערעסאנטעס איבער איהר פֿעהרלאַטניסס צו איינאנדער. זיין בעמיהען איזט יעדאָך פֿערגעבענס, דער פֿערקעהר יונה'ס מיט מאָרעסא בעשראָנקט זיך גראָססטענטהיילס דארויף, דאס ער זיא אום דען פאָן מלכה צוריקגעלאסענען ביכער אים לעזען אונטערריכטע.

חנה אָבערוואסער איזט איינע אַלמערע פֿרויא, דיא איהרען „יאנטשי“ אלס צווייטען מאנן געהייראטהעט האט. דערזעלבע איזט זעהר פראָמס אונד זיטצט דען גאנצען טאג, פסאלמען אונד אנדערע געבעטע רעציטירענד, אָהנע זיך מיט עטוואס צו בעשאַפֿטיגען. דאז אָרנערט זיינע פֿרויא זעהר, אבער ער אימפאָנירט איהר מיט זיינער פראָמטיקייט אונד מיט זיינער אבשטאממונג, זיא טאדעלט צוואר זיינע אויפֿהירונג, דאך זעהר צוריקהאלטענד. זיא האט 6 קינדער, פאָן דענען דאז אַלטעסטע, לייבעלי, בערויטס דאז „חדר“ בעזוכט, צום יינגסטען האַלט זיא נאך איינע אממע, עבען גיבט זיא איהרעם טאנע צו עססען, ער אבער שטאָסט זיא צוריק, ווייטער זיינע געבעטע רעציטירענד. דאז אָרנערט זיא נאטירליך אונד זיא מאכט איהם פֿאָרווייפֿע, דאס ער ניכטם טהוע אונד ניכטם פֿערדיענע. דא מענגט זיך אויך דיא אממע אינס געשפראך אונד זאגט מיט יודענפֿיינדיכער פֿערביסענהייט, חנה האָטטע ניכט זאָ איינען מאנן הייראטהען זאָללען, וועגן זיא ארם איזט. דאז פֿיר יאנטשי בעשטימטע נאכטמאהל ווירד נון צוריק- געשטעללט אונד חנה געהט אויס. דא קאָסטט לייזער בעס נאך הויזע. ער האט אויך הייטע ניכטם פֿערדיענט אונד מאָכטע גערנע מיט עטוואס זיינען הונגער שטיללען, זיינע ארמע פֿרויא בעזיטצט יעדאָך ניכטם, זיא עראינערט זיך אבער, דאס יאנטשי זיין נאכטמאהל צוריקגעשטעללט האטטע אונד ווילל דאס-

בייא בעשטעללונגען דער היער אינזערימען
געגענשטענדע ביטמען וויר, זיך אויף דיא "ידישע פאלקס-
שטיממע" צו בערופען.

דיא בעסטענס בעקאנטע

שליוואוויטץ-ברעננערייא

אין לאנצקא, פערקויפט איהרע ערצייגונג בייא אב-
נאהמע פאן 100 L. אויפוארטס א 70 kr. פער 75%
אב שטאציאן אלט-סאנדעץ. אויך פיר פרייוואט-געברויך
פערזענדען וויר אין בלעך-פלאשען צו 4% א 4.50 פל. אב
אביגע שטאציאן.

אונזער פאבריקאט צייכנעט זיך ניכט נור דורך
שטאקהאפטטיגקייט אונד פרייא פאן יעדעס פועל
אויס, זאנדערן בעזאנדערס אויך דורך דען פארזיכ-
טיגסטען הכשר בייא דער צובערייטונג וויא אנ-
שאפונגען דער געפעססע, וועלכעס דורך הכשר
מהרב הגאון אבד"צ דק"ק צאנו בעשטעטיגט ווירד.

Salamon & Dawid Grossbard u. Ahr. Pomeranz

ŁĄCKO, p. Alt-Sandez.

המגיד

רעדיגירט אונזער מיטוירקונג הערפארראגענדער
שריפטשטעללער פאן יעקב שמואל פוכס

איזט דיא איינציגע יידיש-נאציאנאלע
העבראישע וואכענשריפט אין אייראפא פיר
זאממליכע אינטערעסען דעם יודענטהומס אונד
דער יידישען ליטעראטור. ער צייכנעט זיך דורך דיא
פיעלזייטיגקייט זיינעס אינהאלטעס פארטהיילהאפט אויס.
דערזעלבע ענטהאלט אויסער איינגעהערדען אביעקטיווען
בעטראכטונגען איבער אללען צייטפראגען, ארוינאל-
קארעספאנדענצען אונד נייאיקייטען אויס אללען
לאנדערן, וויסענשאפטליכע אבהאנדלונגען אויס דעם
געביעטע דער יידישען ליטעראטור אונד געשיכטע,
רעצענזיאנען ניי-ערשינענער ווערקע, ליטערארישע נא-
טיצען א. ד. ג. אונד איינען בעזאנדערען זעהר אינטער-
רעסאנטען טהייל פיר בעללעטריסטיק (פעיללעטאן).

דער אבאנגעמענטפריי בעטראגט פירים אינלאנ
6 fl., פירים אויסלאנד 8 fl.

דען אבאנגענטען אונד אינזערענטען דער
"יידישען פאלקשטיממע" ווירד איינע ערמאסטיגונג פאן
25% געוואהרט. — ווער דאס אבאנגעמענט פיר אין
גאנצעס יאהר אים פאראויס בעזאהלט ערהאלט איינע
פרעמיע אים ווערטע פאן 1 פל.

פראבענוממען גראטיוס אונד פראנקא.

אדרעססע:

Redaction d. „HAMAGID“, KRAKAU.

Subagenten

werden zum Verkaufe des weltbekannten „Russischen
Sparcaffees“ für alle grösseren Städte aufgenommen.

General-Agentur: **Ad. Menasché, Krakau.**

Für den Handelsstand unentbehrlich!

Stenographie

(System Lehmann).

Das beste und am leichtesten erlernbare
Stenographie-System. Höchste Leistungs-
fähigkeit. Unübertroffene Kürze. Gründ-
liche Ausbildung zum tüchtigen Steno-
graphen. In 12—15 Lectionen von Jeder-
mann vollständig erlernbar.

Für Auswärtige „Brieflicher Unterricht“.
Probefriefe für 1 Krone franco.

Stenographisches Unterrichts-Bureau

A. Weissmann

Podgórze-Krakau, Josefinergasse 24.

Ueberzeugen Sie sich!

Wichtig für Jedermann!

Erfolg garantiert!

Für Bücherfreunde!

I. WIDMANN'S BUCHHANDLUNG CZERNOWITZ

empfehl ich ihr reichhaltiges Lager neuer und
antiquarischer Werke, Wörterbücher in verschie-
denen Sprachen, Meyer und Brockhaus Conver-
sations-Lexicon a 17 Bde. ganz neu, neueste
Auf., Schulbücher für Gymnasien, Real- und
Handelsschulen, sämtliche Bücher sind tadello
und werden zu billigsten Preisen geliefert.
Auswärtige Bestellungen von 5 fl. aufwärts
werden franco versendet.

Rumburger Schürzenindustrie!

Grösste und billigste Erzeugung in Oesterreich-Ungarn, liefert
pr. Nachnahme (an mir bekannte Kunden ohne) 40 Façons
Kinder- u. Frauenschürzen, erstere von 6 bis 40 kr., letzter
von 10 bis 50 kr., schwarze Cloth 20 kr. bis fl. 1.50, Träger
gross von 50 kr., Jacken 45 kr., Hemden 45 kr., Röcke 50 kr.
Nichtpassendes zurück. Mustersendung franco u. 5%, beträgt
ca. 8—10 fl. **JULIUS LEDERER, RUMBURG.**

Marcus Pfeffer

Agentur-, Auskunft- und Informations-Bureau

Stanislau

übernimmt Vertretungen in der Spezerei- und Galanteriebranche
von leistungsfähigen Firmen. Erteilt auch Auskünfte in Credit-
sachen gegen bescheidenes Honorar. I. Referenzen zur Verfügung.

fl. 35.—

fl. 35.— aufwärts.

DIE BESTEN
**Ringschiffchen-, Singer-,
 Vibrating-Shuttle-**
 und alle anderen
 SORTEN

NÄHMASCHINEN

offerirt die
 Original-Nähmaschinen-Fabriks-Niederlage
MICHAEL KAMMHOLZ
 Krakau, Florianergasse 34.

Fünfjährige reelle Garantie!

Reparaturen werden billigst berechnet.

Max Nordau:

Die conventionellen Lügen der Kulturmenschheit. 16. Auflage 4 M., geb. 5 M.
 Paradoxe. 6. Auflage 4 M., geb. 5 M. — Die Krankheit des Jahrhunderts. 2 Bde.
 10 M., geb. 12 M. 80 Pf. — Paris unter der 3. Republik. 4. Aufl. 6 M., geb.
 7 M. 50 Pf. — Vom Kreml zur Alhambra. Kulturstudien, 2 Bde. 3. Aufl. 12 M., geb.
 15 M. — Max Nordau's Porträt in Kupferstich 2 M., für Käufer von mindestens 2
 Schriften gratis. Ausf. Prosp. gratis u. franco. Verleger B. Elischer Nachf. Leipzig.

Die „Wiener Allgemeine Zeitung“

ist das einzige, täglich um 6 Uhr Abends erscheinende Wiener Journal und wird noch mit den Abendzügen in die Provinz versendet. — Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ bringt den Lesern in der Provinz die neuesten Nachrichten am frühesten zur Kenntniss. In der „Wiener Allgemeinen Zeitung“ erscheint täglich zwölf Stunden früher als in allen anderen Wiener Blättern das vollständige Coursblatt der Wiener Effectenbörse, sowie die letzten Abendcourse, ferner die Notirungen Budapest, Berlin, Paris, Frankfurt, London, und anderer Börsenplätze. Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ veröffentlicht noch an demselben Tage, also 12 Stunden früher als alle anderen österreichischen Blätter, erschöpfende Berichte aus dem Reichsrathe, den Landtagen, den Delegationen, endlich ausführliche Berichte aus dem Gerichtssaale. — Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ enthält ausserdem eine dem Theater, der Kunst und Literatur gewidmete Rubrik, welche gediegene Aufsätze über alle Erscheinungen auf dem Gebiete des internationalen Bühnenwesens, der Musik, Malerei, Plastik und Literatur enthält. Sie veröffentlicht auch die neuesten und interessantesten Novellen und Romane. — Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ ist in allen Verschleiss-Localitäten täglich zu haben und erscheint auch an allen Feiertagen. — Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ liegt in allen Hotels, Cafés, Restaurants in der Reichshauptstadt, sowie in allen grösseren Städten der Monarchie auf und eignet sich demnach bestens zur Insertion.

Pränumerationspreise der „Wiener Allgemeinen Zeitung“:

Für Wien:

Ganzjährig	fl. 14 40
Halbjährig	„ 7 20
Vierteljährig	„ 3 60
Monatlich	„ 1 20

Für die Provinz:

Ganzjährig	fl. 15.—
Halbjährig	„ 7 50
Vierteljährig	„ 3 75
Monatlich	„ 1 80

Einzelne Exemplare bei den Verschleissern in Wien 5 kr., in der Provinz 6 kr.

Das Abonnement auf die „Wiener Allgemeine Zeitung“ kann mit jedem Tage beginnen, muss jedoch mit Letztem eines Monats enden.

Die Administration der „WIENER ALLGEMEINEN ZEITUNG“
 I/1, Schulerstrasse 20.

Louis Kuhne

Internationales Etablissement
 für arzneilose und operationslose Heilkunst,
 Leipzig.

Gegründet am 10. October 1883, erweitert 1892.

Spezielle Ratschläge u. Auskunft in
 allen Krankheitsfällen, auch brieflich

so gut als möglich.

Diagnose nach dem Gesichtsausdruck,
 Individuelle Behandlung nach langjähr. Erfahrungen.
Gute Heilerfolge

Im Verlage von Louis Kuhne, Leipzig Floss-
 platz 24 sind erschienen und direkt vom Verfasser
 gegen Betrags-Einsendung oder Nachnahme sowie
 durch jede Buchhandlung zu beziehen:

Louis Kuhne. Die neue Heilwissenschaft.

48. deutsche Aufl. (62 Tausend) 486 S.
 8°. 1899. Preis M. 4.—, geb. M. 5.—.

Erschienen in 25 Sprachen

Louis Kuhne. Bin ich gesund oder krank?

14. Aufl. Preis M. 50. Ersch. in 12 Spr.
 Louis Kuhne. Kindererziehung. Ein Mahnruf an alle Eltern, Lehrer u. Erzieher.

Preis M. — 50.

Louis Kuhne. Cholera, Brechdurchfall u. deren Heilung. Preis M. — 50.

Louis Kuhne. Gesichtsausdruckskunde, meine neue Untersuchungsart. Preis M. 6.—, eleg. geb. M. 7.—.

Louis Kuhne. Kurberichte aus der Praxis nebst Prospekt 38 Aufl. Unentgeltlich.

Unterfertiger sucht einen Posten in einem **Bauholzgeschäft** eventuell auch in einer **Dampfsäge**. Derselbe ist seit Jahren in diesem Berufe thätig und sehr geübt im **Cubikrechnen**.

MOSES SCHILLINGER, Krakau, Dietelsgasse 69.

איין רייזענדער

דער דאז נאנצע יאהר הינדורף אויף רייזען איז אונד איינען גראססען קונדענקרייז האט, ווינשט נאננבארע ארטיקעל מיטצונעהמען. נאדערעס אונטער טוב. F. אן דיא רעדאקציען דיעזעס בלאטטעס.

Für den Handelsstand unentbehrlich.

Buchhaltung

einfache und doppelte.

Brieflicher Unterricht.

In 6—8 Wochen vollständig erlernbar.

Prospecte für 30 kr. in Briefmarken franco.

Samuel Luftig, Chrzanów.

Erfolg garantirt.

Kaufmännischer Unterricht.

Wichtig für Jedermann.

אגענטען אונד רייזענדע

אין גאנץ רומאניען, באַסניען, הערצענאָווינא, כול-גאָרען, זעבענברגען געזוכט.

אינע מעטאללואאַרענפאַבריק, דיא זעהר גאָננבאָרע אַרטיקעל ערצייגט, זוכט רעפּראָזענטאַבלע, מיכטיגע אַגענטען אונד רייזענדע, דיא דער דייטשען אונד לאַנדעסשפּראַכע און וואָרט אונד שריפט מאַכטיג זינד, אונד פּרוּוואַטקונדשאַפטען בעזוכען, גענען האָהע פּראַוויזיאַן.

גענטשפּרעכענדע קויציאָן ערפּאַרדערליך.

בייא ערפּאַלנרייכער טהאַטיגקייט גראַססער פּערדיענסט. אַפּפּערטען אונד רעפּערענצען צו ריכטען אָן

RUDOLF ROSSE, WIEN unter Chiffre: W. B. 654

כסף צורף

במסחרי מסחר הכסף והזהב וכל כלי פז

אשר יסדתי לי בעה"י זה שנים אחדות פה קראקא, נמצאים למכירה כל מיני כלי זהב וכסף אין מחסור דבר; מנורות פשוטות ובעלות קנים, כפות סכינים ומולגות, צוקר דאָזע, כוסות וגביעים מעשה מולסק, כתרי תורה, מנורות לחנוכה, ובהב ביהוד נומי און בריליאנט ודיאמאנט צמידים ואצעדות רפודות, מורה שעות ושרשרות זהב, ובכלל כל כלי כסף וזהב, כלם מוכנים ועומדים במסחרי הנודע לשם ולתהלה לכאי שעריו, וכל יודעי שם כבוד זקני הגביר ר' ליפא האראוויטץ בסמאניסלאוו נ"י, וזכר כבוד אבי המנוח הגביר המהולל בתשבחות מ"ה משה שמחה ז"ל כהנא, יושר לבס ואמונת ורוח בדברי המסחר למעלה מכל תהלה, הוא ידע כי מכאן ואילך אמונת המסחר חוזרת על אכסניא שלה ויוכל כל איש להיות בטוח כי פעולתי אמונה והנהגתי אמת, ובכן דרשוני לשכני ומצאתם ברכה.

שמואל זיינוויל כהנא

נייזילבער לא יראה ולא ימצא בכל גבולי. פרייזקראַנטען לא ארפּיס.

SAMUEL KAHAN, KRAKAU, Stradom 6.

עכט נייא זיקבער דויערהאפט

ווען נור גענעשטענדע פאן דויערהאפטעס נייא זילבער קויפּען ווילל, ווענדע זיך מיט אנגאכע דירעקט אן דיא זייט 1870 וועלטבעקאנטע פירטא

E. KAPELUSZ, Krakau.

דיעזע פירמא איזט אין קוואליטעט, סאלידיטעט, אונד בילליגע פרייזע לייסטונגספּעהיגער אלס יעדע אנדערע פאבריקען. א. צ. 1 פאאר לייכטער 40 צמ"ט האך 8 פל. — 34 צמ"ט 4.75 פל. — 32 צמ"ט 4.10 פל. אונד 27 צמ"ט 3.75 פל. — פערשיעדענע פאססאנען אונד גראוירונגען. גאבעל, מעססער, לעפעל 65 קר. פער שטיק, (הדס) בשמים ביקסע פאן 80 ביז 1.80 — קידוש בעכער 1.20 — מנורות פיר חנוכה פּערגאלדעט פאן 4 ביז 15 פל. — כתר לס"ת פראכטפאלל פּערגאלדעט 15 פל. — עץ החיים 14 פל. — יד מיט קעטטע 2.50 פל. — דיא פרייזע זינד אב קראקויא פאבריק אדער לאגער, דיא פירמא פיהרט אויס יעדען אויפּטראַג פּר. נאכנאהמע. — אויך אן פּרוּוואַט קונדען ווירד אללעס עקספּערירט, אומגעהערד. — איללוסטרירטע פרייזקראַנטע נור אן גראסיסמען אונד ווידערפּערקויפּער.

דיא ערסטע קראקויער

דאמפף-זעלכווארען

כשר & סאלאמי-פאבריק

דעם

A. S. SPIRA in KRAKAU

Krakauergasse 6

עמפּיעהלט פּאַר ציגליכס טע זעלכווארען וויא ברוסט, שינקען, צונגען, סאלאמי קראקויער פּאלינישע וואורשמ, קרענווירשמעל, סערפּילאט, פּראַנקפורטער א. ז. וו.

צו דען אללערמעסיגסטען פרייזען פרייזקראַנטע אונד הכשרים מבד"צ דק"ק קראקא יע"א ומהרב ה"ג דק"ק פאדגורזע יע"א אויף פּערגאלדען גראטיס אונד פּראַנקא.

אויפּטראַגע פּאן דער פּראוויזיאַן ווערדען זאפּאַרט בעסטענס ערלעדיגט. צוגלייך עמפּיעהלט דיא ערסטע גאליצישע

מעטהברויערייא

דעם

A. S. SPIRA in Podgórze b. Krakau

פיינסטען געלאגערטען מעטה אין אללען סארטען צו זעהר בילליגען פרייזען. אויפּטראַגע ביז 4 ליטר ווערדען אין בלעכפלאשען פּר. פאכט אויסגעפּיהרט. פרייזקראַנטע גראטיס אונד פּראַנקא.

רוסישע טהעע-האנדלונג

דעם

R. HEILPERN in KRAKAU,

Grodgasse 59

עמפּיעהלט דעם געעהרטען פּובליקום דעם-סען טהעע, וועלכער אין אַסטערוויך-אונד-נארן זייט דעם יאהרע 1892 דען רוף דעם אללערבעסטען אונד בילליגסטען אונטער אללען טהעעסאַרטען זיך ערוואַרבען האט, צו פּאַלגענדען פרייזען:

נר.	1,	2,	4,	6,	7
א רובעל	3,00	2,40	2,00	1,60	1,20
פיר פל.	3,00	2,40	2,00	1,60	1,20
פיר 1 רוסס.	פּונד אין	$\frac{1}{32}$	$\frac{1}{16}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$
פּינדיגער פאקעטע	געפאקט.				

פּערנער כינעווישען טהעע רוסישער גאטמאנען אין אַריגינאַליקסטען אונד קליינערע קוואַנטעמען פרייזווידיג, וויעדערפּערקויפּער ערהאלטען ראכאט, אויסוואַרשיגע אויפּטראַגע איבער 2 קילאָ גענען קאססא פּראַנקא (אָהנע ראכאט).

צום שומצע גענען נאכאמונג ווירד ערוכט, אויף אָבער-טעהענדער געריכטליכער שוטצמאַרקע דער „סירענע", וואַמיט יעדעס פּאַקען פּערועהען איזט, גענויא צו אכטען.

דער אַכטע

פֿראַנק-קאָפּע

איזט פֿערלאַסליך

בֿשֶׁר

אבער אכטען זיע דארויף

דאס זיע נור „אָבֿשֶׁר“ קויפֿען!!

דער אַכטע איזט צו ערקעננען אן

דיעזען שוטצמארקען:

אונד

דיעזער אונטערשריפט

שוטצמארקע

שוטצמארקע

שוטצמארקע

Heinrich Franck Söhne
Linz. Ludwigsburg.

גאראנטירט, פֿערלאַסליך בֿשֶׁר

אויס דען פֿאבריקען

ליניץ א/ה, פֿארדוביטצ, קאמאטוי, קאשווי, אגראם, אונטער אויפֿזיכט
דעם ערוויירדיגען הערן אָבער-אָבֿבינער סימאָן שרייבער אויס ערלוי,
שוועגערזאָהן דעם זעליגען הערן אָבֿבינער סאלאמאָן שפיטצער אויס וויען.

אייגענהאָנדיגע אונטערשריפט:

בן סאָוין קהילה אַבֿראָהם
Rabbiner Simon Schreiber

ערלוי

